

**Az Orchidea Magyar-Angol Két Tanítási Nyelvű Óvoda,
Általános Iskola és Gimnázium**

PEDAGÓGIAI PROGRAM 2017

Általános Iskola

„Milyen embert is akarunk formálni?

*A válasz egyszerű: egészséges testű, akaraterős, jó ítéletű,
értelmes, tettere kész, szép célokért hevülő és áldozó emereket,
akik meg tudják érteni és élni a szépet és nagyot minden téren,
akik az életüket ki tudják tölteni tartalommal,
akik megértik a dolgok összefüggéseit,
akik átérzik azt, hogy emberi közösségben élnek,
amely csak a kölcsönösségen, méltányosságon, és jóakaraton
épülhet.”*

(Szent-Györgyi Albert)

Tartalomjegyzék

Tartalomjegyzék	3
1. Bevezetés	8
Az iskola rövid története	8
Az intézmény sajátossága	9
I. NEVELÉSI PROGRAM.....	10
Iskolánk nevelőtestületének pedagógiai hitvallása	10
2. Az intézmény pedagógiai célrendszerének súlypontjai	13
2.1. A két tanítási nyelvű oktatás.....	13
2.1.1. A két tanítási nyelvű oktatás szintjei.....	13
2.2. Kommunikációs és informatikai kultúra	16
2.3. Szabadidős tevékenység és életmódkultúra	16
3. Nevelési rendszerünk	17
3.1. Kulcskompetenciák rendszere:	17
3.2. A kulcskompetenciákra épülnek a NAT alábbi kiemelt fejlesztési feladatai:.....	19
4. Nevelési és oktatási feladataink	26
4.1. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	26
4.2. A személyiség- és közösségfejlesztés konkrét pedagógiai feladatai	28
4.2.1. A tanuló személyiségfejlesztésével kapcsolatos pedagógiai feladatok	28
4.2.2. A közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos.....	29
feladatok	29
4.3. A személyiség- és közösségfejlesztés feladatainak megvalósítását szolgáló tevékenységi rendszer	29
4.4. A feladat megoldását az alábbi tanítási módszerek, szervezeti formák segítik:.....	30
4.5. Az IKT eszközök használata a tanórán és otthoni munkában.....	31
4.6. A nevelési – oktatási célok megvalósítását segítő tanórán kívüli tevékenységek, hagyományteremtő tevékenységek	32
4.7. Diákönkormányzat.....	33
4.8. Tehetséggondozó és felzárkóztató foglalkozások.....	33
4.9. Iskolai sportkör	34
4.10. Szakkörök, klubok	34
4.11. Erdei iskola	35
4.12. Tanulmányi kirándulások.....	35
4. 13. Diákcsere programok	35
4. 14. Múzeumi, kiállítási, könyvtári és művészeti előadásokhoz kapcsolódó	36

programok.....	36
4.15. Szabadidős tevékenységek és életmódkultúra	36
4.16. Iskolai könyv-és médiatár	36
5. Elvárások a pedagógusokkal, tanulókkal, szülőkkal szemben	37
5.1. Pedagógusokkal szembeni elvárások.....	37
5.2. Tanulóinkkal szembeni elvárások	37
5.3. A családdal szembeni elvárások.....	38
6. Szülő, tanuló és a pedagógus együttműködésének formái, továbbfejlesztésének lehetőségei.....	39
6.1. Szülői részvétel az iskola munkájában	39
6.2. A szülői kapcsolattartás fórumai:.....	39
6.3. A szülői tájékoztatás lehetőségei:.....	39
6.4. Az érdekérvényesítés szinterei:	40
6.5. Tájékoztatás – tájékozódás - együttlétek szinterei:	40
6.6. A véleményalkotás fórumai:.....	41
6.7. Tanulói részvétel az iskolai életben	41
6.8. A tanulói véleményalkotás szinterei:	42
7. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje	43
7. 1. A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő programok.....	43
7.2. Tehetség- és képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek	44
7.2.1. A tehetség-és képesség kibontakoztató tevékenységek megvalósításának szinterei:	44
8. A gyermekekről való gondoskodás – gyermekvédelem.....	46
8.1. Osztályfőnöki rendszer	46
8.2. Gyermekek- és ifjúságvédelem.....	46
8.3. Szakmai, pedagógiai eszközökkel nyújtott segítő támogatás:	47
9. Egészségügyi ellátás	49
10. Tanulói jogviszony létesítése, továbbhaladás feltétele, jogviszony megszüntetése	50
10.1. Alapelvek	50
10.2. Belépés, tanulói jogviszony létesítés	50
10.3. Magasabb évfolyamba lépés, továbbhaladás feltételei.....	51
10.4. Átvétel	52
10.5. Magántanulói jogviszony létesítése.....	53
10.6. Mentés a tanórai foglalkozások alól	53
10.7. Tanulói jogviszony megszűnése intézményünkben	54
11. A tanuló haladását biztosító vizsgaformák	55
11.1. Osztályozó vizsga.....	55

11.2. Különbözeti vizsga	55
11.3. Javítóvizsga	55
11.4. Pótló vizsga	56
11.5. Tanulmányi idő alatti vizsgák rendje.....	56
11.6. Vizsgaidőszakok.....	56
11.7. A szóbeli vizsgák rendje	56
11.8. Az írásbeli vizsgák rendje:	57
11.9. A vizsgák helye, ideje és magatartási szabályai	57
11.10. A vizsgáztató tanárok megbízása és a vizsgák dokumentálása	57
II. HELYI TANTERV	58
12. A választott kerettanterv, az iskolában tanított kötelező és nem kötelező (választható) tantárgyak és óraszámok	58
14. Taneszköz választás szempontjai	60
15. A képzés folyamata, pedagógiai szakaszolása	61
15.1. Alapozó oktatás-alapfok első szintje.....	61
15.1.1. Alapozó szakasz (1 - 4. évfolyam).....	61
15.1.2. Általános alapoktatás befejező része 5-8. évfolyam	62
16. A képzés sajátosságai	64
16.1. Iskolánk az iskolarendszerben meghatározott helyzete szerint:.....	64
16.2. Az iskolánk alapszolgáltatásai tanulók részére.....	64
16.3. Indítandó osztályok, csoportok száma, létszáma.....	64
17. A tanulás szervezésének formái	66
17.1. A tanórák szervezésének alapelvei	66
A tanulás szervezésének egyéb formái:.....	66
17.2. EPOCHÁ:.....	66
17.3. Témahét:	66
17.4. Projektoktatás-projekthét:	66
17.5. Infó-kommunikációs technológiával (IKT) támogatott tanulás szervezés:.....	67
17.6. Tanulmányi és osztálykirándulások, táborok.....	67
18. Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei.....	68
<i>Ellenőrzési – mérési – értékelési rendszerünk .....</i>	<i>68</i>
18.1. A nevelés és tanulás folyamata és értékelése.....	68
18.2. Az értékelés szinterei	69
18.3. Az értékeléssel szemben támasztott követelményeink:.....	69
18.4. Az értékelésünk feladata.....	70

18. 5. Az értékelés módja	70
18. 6. Értékelésünk elvei, súlypontjai.....	70
18. 7. Az iskolai beszámoltatás rendje- ellenőrzés, értékelés, osztályozás	71
18.8. A tanulmányi eredmények értékelése	72
18.9. A magatartás és szorgalom értékelésének elvei:	73
18.10. A tanulók magatartásának, szorgalmának minősítése:.....	73
18.11. Az otthoni felkészülés kritériumai.....	75
19. Nevelési eredményeink vizsgálata	76
20. A nevelés – oktatás folyamata során tervezett ellenőrzési és értékelési rendszerünk.....	77
Ellenőrzés, mérés:	77
20.1. Feladata:.....	77
20.2. Célja:.....	77
20.3. A nevelő – oktató munka ellenőrzését és a hozzá kapcsolódó méréseket végezheti:	77
20.4. A pedagógiai munka ellenőrzése az alábbi területekre terjed ki:	78
20.5. A pedagógusok körében	79
20.6. A szülők körében	79
20.7. A tanulók körében	79
20.8. Értékelés	80
20.9. A nevelő – oktató munka intézményi szintű értékelésének szempontjai:	81
21. Az iskola egészségnevelési programja	83
21. 2. Az egészség, egészségnevelés fogalma.....	83
21. 3. A tanulók egészségnevelésének fő feladatai és tartalmi kérdései	84
21.4. Céljaink:	84
21.5. Követelmények:.....	85
21. 6. Feladataink	85
21.7. Egészségnevelési program.....	86
21.8. Az iskolai egészségnevelés módszerei és szinterei:	86
21.9. Az egészségnevelés célja:	87
21.10. Területei:	88
21. 11. Példamutató iskolai hatások:.....	88
21. 12. Kötelező tanórai keretben végzett egészségnevelés	88
21.13. Mindennapi testedzés megvalósítása:.....	89
21.14. Alkalmazott módszerek:	89
21.15. Az egészségnevelés megvalósításában résztvevők partnerek:	89
22. A tanulók fizikai állapotának mérése	90

23. Környezeti nevelési program	91
23. 1. Helyzetelemzés, helyzetkép, az iskola bemutatása	91
23.2. Erőforrások	91
23.3. Iskolán belüli és azon túli együttműködés.....	92
23.4. A környezeti nevelés célja:	93
23.5. A környezeti nevelés szinterei:	94
23.6. Módszerek	96
Záró rendelkezések	99

1. Bevezetés

Az iskola neve: Orchidea Magyar-Angol Két Tanítási Nyelvű Óvoda, Általános Iskola és Gimnázium

Az iskola címe: 1139 Budapest, Hajdú utca 18-24. (székhely)
1105 Budapest, Cserkesz utca 10-14. (telephely)

Az intézmény telefonszámai: +36 1 370 6187 (székhely)
+36 70 323 2543 (székhely)
+361 433 4141,
+36 70 323 2775

E-mail: secretary@orchideaiskola.hu
info@orchideaiskola.hu

Honlap: <http://www.ois.hu>

Az iskola fenntartója: Prizma Oktatási és Kulturális Alapítvány
1105 Budapest, Cserkesz utca 10-14.

Az iskola rövid története

Iskolánk története a 2006/2007-es tanévben kezdődött. Ekkor alapította a Prizma Oktatási és Kulturális alapítvány (melyet török üzletemberek hívtak életre) az Orchidea Általános Iskolát. Az iskola Kőbányán, családiházassal, parkos övezetben 5000m² udvarral (játsszó és sport) körülvett, teljeskörűen felújított, modernizált, kiváló tárgyi adottságokkal rendelkező iskolaépületben kezdte meg működését magyar-angol két tanítási nyelvű programmal, alsó tagozatos osztályokkal, összesen 16 tanulóval.

A tanulólétszám rohamosan nőtt, sőt nagy igény mutatkozott egy két tanítási nyelvű óvodára is. Ezért 2009-ben az iskola földszintjén megnyílt az akkor még Jázmin nevet viselő óvoda.

A 2011/2012-es tanév újabb változást hozott a Cserkesz utcában, az óvoda mellett elindult a gimnáziumi nyelvi előkészítő osztály is, de az épület egyre kisebbnek bizonyult. Végül a 2013/14-es tanévben megnyílt a 2. telephely is a 13. kerületi Hajdú utcában, egy hatalmas, teljeskörűen felújított, modern, korszerűen felszerelt volt iskolaépületben. Itt a Hajdú utcában felmenő rendszerben épül ki az újabb óvoda, általános iskola és folytatódik a Cserkesz utcában megkezdett gimnáziumi képzés. A 2015/16-os tanévben érettségizik az első gimnáziumi osztály a Hajdú utcában.

2014-ben egységes elnevezést kapott az egész összetett intézmény: neve Orchidea Magyar-Angol Két Tanítási Nyelvű Óvoda, Általános Iskola és Gimnázium lett, amelynek székhelye a 13. kerületi Hajdú utcában van; második telephelye az eredeti Cserkesz utcai épület, itt óvoda és általános iskola működik.

Így lett a 2006-ban 16 gyerekes általános iskolából tíz év alatt egy két telephelyen működő magyar-angol két tanítási nyelvű összetett intézmény, amelyben több száz gyerek tanul.

Az intézmény sajátossága

A tanulók egyrészt magyar nemzetiségűek, másrészt a világ számos országából érkeztek, mert szüleik ideiglenesen vagy tartósan Magyarországon dolgoznak. Nagyon sok gyerekünk származik magyar és más nemzetiségű szülő vegyesházasságából.

Az Orchidea tehát egy nemzetközi intézmény. A gyerekek különböző etnikai, nyelvi, kulturális, vallási háttérű családokból érkeznek; a közös kommunikáció két nyelven: magyarul és angolul folyik.

Képzésükben közös, hogy valamennyien a magyarországi két tanítási nyelvű iskolák alapelvei, kerettanterve szerint tanulnak. Az iskolánk közösségét alkotó családok elfogadják az iskola értékrendjét, amelynek két fő pillére:

- A Magyar Köztársaság törvényeinek betartása, nemzeti, kulturális, nyelvi sajátosságainak megismerése.
- A különböző etnikai, kulturális, nyelvi, vallási identitások elismerése és kölcsönös tisztelete.

I. NEVELÉSI PROGRAM

Iskolánk nevelőtestületének pedagógiai hitvallása

Az Orchidea Magyar – Angol Két Tanítási Nyelvű Általános Iskolában tanító pedagógusok mindennapi nevelő és oktató munkájukban az alább felsorolt pedagógiai alapelveket szeretnék érvényre juttatni:

1. Iskolánkban olyan multikulturális légkört kívánunk teremteni, ahol valamennyi (magyar vagy külföldi állampolgárságú, magyar illetve idegen anyanyelvű) tanulónk otthon érezheti magát.

Ennek értelmében:

- a tanulók személyiségét tiszteletben tartjuk,
- a gyerekeket bevonjuk saját iskolai életük megszervezésébe,
- a tanulók egyéni képességeit az oktatás során figyelembe vesszük,
- diákjaink előre megismerhetik a velük szemben támasztott követelményeket, így tudhatják, mit várunk el tőlük,
- minden tanuló számíthat a pedagógusok jóindulatú segítségére tanulmányi munkájában és életének egyéb problémáiban,
- az iskola életében szeretetteljes emberi kapcsolatok kialakítására törekszünk:
- tanuló és tanuló,
- tanuló és tanár,
- szülő és tanár,
- tanár és tanár között.

2. Iskolánkban a tanulók teljes személyiségének fejlesztése, valamint a tanulók korszerű ismereteinek, képességeinek, készségeinek kialakítása és bővítése a legfontosabb pedagógiai feladat. Tanáraink szellemileg, erkölcsileg és testileg egészséges nemzedéket kívánnak nevelni.

Ennek érdekében:

- a tervszerű nevelő és oktató munka a tanulók készségeit fejleszti, és számukra korszerű, a mindennapi életben hasznosítható, továbbépíthető műveltséget nyújt,
- iskolánk olyan – az emberre, a társadalomra, a művészetekre, a természetre, a tudományokra, a modern technikára, és legfőképp az adott célnyelvre vonatkozó – ismereteket közöl, melyek megalapozzák a tanulók műveltségét, világszemléletét, világképük formálódását és eligazodásukat szűkebb és tágabb környezetükben,
- az iskola oktató tevékenységének célját a fiatalok személyiségének széleskörű fejlesztésében látjuk,
- fontosnak tartjuk, hogy diákjaink elsajátítsák az egyéni tanulás módszereit,
- szeretnénk elérni, hogy tanulóink körében a szorgalomnak, a tudásnak és a munkának becsülete legyen,
- törekszünk a humánusra, az egyén és a közösségek iránti tiszteletre,

- segítünk diákjainknak észrevenni és értékelni a jót - megelőzni, felismerni a rosszat,
- törekszünk az emberek közötti érintkezés, a kommunikáció elfogadott normáinak és helyes formáinak kialakítására,
- szeretnénk tanulóinkat megismertetni nemzeti kultúránk és történelmünk eseményeivel, kiemelkedő személyiségeivel és hagyományaival, hogy mindezek megbecsülése révén tápláljuk a gyermekekben a haza, a szülőföld iránti szeretetet, elfogadó légkört teremtve azonban más nemzet, kultúra és nyelv értékei és képviselői iránt.

3. Iskolánk – elsősorban a szülőkkel ápoltságok révén – folyamatosan részt kíván venni szűkebb környezetünk társadalmi életében. Ennek érdekében:

- rendszeres kapcsolatot tartunk a tanulók szüleivel,
- igyekszünk lehetőséget teremteni arra, hogy iskolánk életéről, tevékenységéről, eredményeiről minél többet megismerhessenek a szülők, valamint az iskolánk iránt érdeklődők,
- ápoljuk és bővítjük eddigi kapcsolatainkat a környezetünkben található iskolákkal és közművelődési intézményekkel,
- tanáraink fontos feladatnak tartják, hogy iskolánk – eddigi hagyományaihoz híven – továbbra is képviseltesse magát a különféle rendezvényeken, illetve a tanulók számára szervezett kerületi szintű megmozdulások szervezésében és lebonyolításában maga is részt vegyen.

4. Iskolánk minden tanuló számára biztosítani kívánja az esélyegyenlőséget.

Ennek érdekében biztosítjuk az idegen nyelvi, külföldi tanulók számára a képesség-kibontakoztató, felzárkóztató foglalkozásokat, melyek lehetővé teszik számukra a sikeres integrációt.

5. Ezzményeinkben olyan tanuló képe él, aki a közös családi és iskolai nevelés eredményeképpen egyesíti magában az alábbi tulajdonságokat:

- humánus,
- erkölcsös,
- fegyelmezett,
- művelt,
- kötelességtudó,
- érdeklődő, nyitott,
- kreatív, alkotó,
- képes a problémák érzékelésére és megoldására,
- gyakorlatias,
- képes eligazodni szűkebb és tágabb környezetében,
- jó eredmények elérésére törekszik (játékban, munkában, tanulásban),
- van elképzelése a jövőjét illetően,
- becsüli a tudást,
- öntevékenyen, aktívan vesz részt a tanulásban,
- ismeri a tanulás helyes és hatékony módszereit,

- képes tudását tovább fejleszteni és önállóan ismereteket szerezni,
- tudását folyamatosan gyarapítja, bővíti,
- képes az értő olvasásra, gondolatait helyesen és szabatosan tudja megfogalmazni szóban és írásban,
- a mindennapi életben felhasználható képességekkel rendelkezik,
- ismeri, tiszteli, óvja, ápolja:
  - nemzeti kultúránkat, történelmünket, anyanyelvünket,
  - a természet, a környezet értékeit,
  - más népek értékeit, hagyományait,
  - az egyetemes kultúra legnagyobb eredményeit,
  - a társadalmilag elfogadott normák szerint viselkedik az emberi és a természeti környezetben,
  - ismeri és betartja a különféle közösségek (család, iskola, társadalom) együttélését biztosító szabályokat,
  - ismeri és alkalmazza az emberek közötti érintkezés, a kommunikáció elfogadott formáit és módszereit,
- viselkedése udvarias,
- beszéde kulturált,
- társaival együttműködik,
- szüleit, tanárait, társait szereti és tiszteli,
- képes szeretetet adni és kapni,
- szereti hazáját, de megérti, tiszteletben tartja a sajátjától eltérő nézeteket,
- egészségesen él,
- szeret sportolni, mozogni,
- megjelenése és személyes környezete tiszta, ápolt, gondozott.

Tanáraink mindennapi nevelő és oktató munkája arra irányul, hogy a lehető legtöbb diákunk rendelkezzen végzős korára minél több itt felsorolt személyiségjeggyel.

2. Az intézmény pedagógiai célrendszerének súlypontjai

Az intézmény képzési rendszerében a súlypontokat az iskolahasználói igények és az iskola pedagógiai lehetőségei határozzák meg, a társadalmi elvárások figyelembe vételével.

Az intézmény pedagógiai rendszerében prioritást élvező területek a következők:

- két tanítási nyelvű oktatás
- kommunikációs és informatikai kultúra
- szabadidős tevékenység és életmódkultúra

2.1. A két tanítási nyelvű oktatás

A két tanítási nyelvű oktatás több, mint két évtizedes története bizonyítja ennek az iskolaformának a létjogosultságát oktatási rendszerünkben. Szerepe különösen felértékelődött a nevelésben és a képzésben Magyarország Európai Unióhoz való csatlakozása óta.

A két tanítási nyelvű oktatás kiemelt célja, hogy az anyanyelvi és idegen nyelvi tudást egyidejűleg fejlessze, a tanulókat megtanítsa az idegen nyelven való tanulásra, gondolkodásra, az idegen nyelvű információk feldolgozására. A képzés eredményeként a tanulók alkalmassá válnak arra, hogy felsőfokú tanulmányaikat akár magyarul, akár idegen nyelven kommunikációs nehézségek nélkül folytathassák, illetve szakmájukat idegen nyelven is gyakorolhassák.

A két tanítási nyelvű oktatásban nagy hangsúlyt kap az idegen (célnyelvi) nyelvterületeken élő nemzetek kultúrájának megismertetésén keresztül tanulóink toleranciára nevelése, látóköriük, ismereteik bővítése.

Az általános iskolában és a négy évfolyamos gimnáziumunkban a nyelvi képzés egységes keretet alkot. Ezzel biztosítjuk, hogy tanulóink képességeik és motivációjuk segítségével valós, „élő” nyelvtudásra tegyenek szert.

A két tanítási nyelvű oktatásban résztvevő tanulók számára a tanítás egyidejűleg két tanítási nyelven, magyarul és idegen nyelven (célnyelven) folyik. A célnyelv és a célnyelvi kultúra oktatásán túl a tanulók egyes tantárgyakat a választott idegen nyelven tanulnak. A választott tantárgyak megfelelnek életkori sajátosságaiknak és a tantervi előírásoknak.

2.1.1. A két tanítási nyelvű oktatás szintjei

I. szakasz: 1.-6. évfolyam: az idegen nyelv megszerettetése

Ennek az időszaknak célja, hogy kialakítsuk a nyelvtanulás iránti pozitív hozzáállást, a tanulók elsajátítsák az idegen nyelv tanulásának hatékony módszereit, és betekintést kapjanak a célnyelvi országok „mikro-kultúrájába”, „mikro-civilizációjába” a családok életének, az iskolai szokások, hagyományok bemutatásán keresztül (projekt). Mindemellett kellő hangsúlyt kap az

anyanyelvi oktatás is.

A szakasz végére a nyelvhasználat szintje megegyezik az Európai Tanács által kiadott ajánlás A2 szintjével.

II. szakasz: 7.-8. évfolyam: cél a középfokú nyelvtudás

Ezeken az évfolyamokon elsődleges célunk, hogy tanulóink nyelvtani ismereteiket rendszerezni tudják, szókincsük fejlődjön, idegen nyelven önálló véleményt tudjanak alkotni szóban, írásban, általános élethelyzetekben a célnyelvet spontán használják, kezdeményezzenek kommunikációt, és tartsuk „ébredés” kommunikációs igényüket.

Kiemelt célunk a célnyelvi kultúrával kapcsolatos általános tudásbázis bővítése hétköznapi szituációkon, ismereteken keresztül. Az oktatás során kiemelt szerepet kap az audiovizuális eszközök használata, a célnyelvi irodalom megismertetése, interaktív kommunikációs lehetőségek biztosítása célnyelvi országok diákjaival.

A szakasz végére tanulóink eljuthatnak a középfokú nyelvtudás alsó szintjéhez. A nyelvhasználat szintje megegyezik az Európai Tanács által kiadott ajánlás B1 szintjével.

Nyelvi szintleírások magyarázata az Európa Tanács idegen nyelv oktatásra vonatkozó ajánlásai alapján*	
C2	Minden hallott vagy olvasott szöveget könnyedén megért. A különböző beszélt vagy írott forrásokból származó információkat össze tudja foglalni, összefüggően tudja felidézni az érveket és a beszámolókat. Spontán módon ki tudja fejezni magát, teljesen összefüggően és pontosan, a jelentések kisebb árnyalatai között is különbséget tud tenni, még a bonyolultabb helyzetekben is.
C1	Meg tud érteni különböző fajtájú igényesebb és hosszabb szövegeket, és a rejtett jelentéstartalmakat is érzékeli. Folyamatosan és spontán módon tudja kifejezni magát, anélkül hogy túl sokszor kényszerülne arra, hogy keresse a kifejezéseket. A nyelvet rugalmasan és hatékonyan tudja használni társadalmi, továbbá a tanuláshoz és a munkához kapcsolódó célokra. Világos, jól szerkesztett, részletes szöveget tud alkotni összetettebb témában is, eközben megbízhatóan használja a szövegszerkesztési mintákat, szövegösszekötő elemeket.
B2	Meg tudja érteni az összetettebb konkrét vagy elvont témájú szövegek fő gondolatmenetét, beleértve ebbe a szakterületének megfelelő szakmai beszélgetéseket is. Olyan szintű normális interakcióra képes anyanyelvű beszélővel, folyamatosan és spontán módon, hogy az egyik félnek sem megterhelő. Világos, részletes szöveget tud alkotni különböző témákról, és képes kifejezni a véleményét valamilyen témáról úgy, hogy részletezni tudja a különböző lehetőségekből adódó előnyöket és hátrányokat.
B1	Megérti a fontosabb információkat a világos, standard szövegekben, amelyek ismert témáról szólnak, és gyakori helyzetekhez kapcsolódnak a munka, az iskola és a szabadidő stb. terén. Elboldogul a legtöbb olyan helyzetben, amely a nyelvterületre történő utazás során adódik. Egyszerű, folyamatos szöveget tud alkotni olyan témában, amelyeket ismer, vagy amelyek az érdeklődési körébe tartoznak. Le tudja írni a tapasztalatait és különböző eseményeket, álmokat, reményeket és ambíciókat, továbbá vázlatosan meg tudja indokolni a különböző álláspontokat és terveket.
A2	Megért olyan mondatokat és gyakrabban használt kifejezéseket, amelyek az őt közvetlenül érintő területekhez kapcsolódnak (pl. nagyon alapvető személyes és családdal kapcsolatos információk, vásárlás, helyismeret, állás). Az egyszerű és rutinszerű nyelvi helyzetekben tud kommunikálni úgy, hogy egyszerű és direkt módon információkat cserél családi vagy mindennapi dolgokról. Le tudja írni nagyon egyszerű formában a viszonyulását valamihez, a közvetlen környezetében

	és olyan területeken, amelyek a legalapvetőbb szükségleteket érintik.
A1	Megérti és használja a gyakoribb mindennapi kifejezéseket és a nagyon alapvető fordulatokat, amelyeknek célja a mindennapi szükségletek konkrét kielégítése. Be tud mutatkozni és be tud mutatni másokat, meg tud válaszolni és fel tud tenni olyan kérdéseket, amelyek személyes jellegűek (pl. hogy hol lakik), amelyek olyan emberekre vonatkoznak, akiket ismer, vagy olyan dolgokra, amelyekkel rendelkezik. Képes nagyon egyszerű interakcióra, amennyiben a másik személy lassan és világosan beszél és segítőkész.
*	Modern Languages: Learning, Teaching, Assessment. A Common European Framework of Reference (1996). Strasbourg, Council of Europe, 131. p.

2.2. Kommunikációs és informatikai kultúra

A kommunikációs kultúra kialakítása és fejlesztése iskolai munkánk kiemelkedő feladata. A kommunikációs kultúra a műveltség, tudás, tanulás alapja, valamint a szocializációs folyamatok döntő tényezője.

A kommunikáció egyik területe a „mesterséges” közvetítőrendszerek által közvetített információs rendszer. A sikeres életkarrier egyik feltételévé vált napjainkban a megfelelő informálódási képesség, mely a kommunikációs kultúránk fontos területe. Ehhez el kell sajátítani a megfelelő információszerzési,- feldolgozási és átadási technikákat, valamint ezek etikai és jogi szabályait.

Az informatika rohamosan fejlődő világában fontos feladat az állandó ismeretmegújítási igény és az új audiovizuális környezet értő, azt szelektíven használni tudó magatartás kialakítása.

2.3. Szabadidős tevékenység és életmódkultúra

Tanulóink szabadidős tevékenységének szervezése szoros összefüggésben áll iskolánk nevelési-oktatási feladataival. A személyiség fejlődését segíti a tanulás, a munka, a pihenés-regenerálódás, a szórakozás-szórakoztatás, a játék, a mozgás helyes arányainak biztosítása, a helyes életmódszokások kiépítése, az érzelmi élet és a társas kapcsolatok alakítása. Az elfoglaltságok szabad és célirányos megválasztása, az általuk nyújtott élmények fontos eszközei a feszültségoldásnak, sikerélményhez jutásnak, a pozitív énkép kialakításának. A széles tevékenységrepertoár biztosítja a személyiségfejlesztés feltételrendszerét.

3. Nevelési rendszerünk

Iskolánk pedagógiai programja a Nemzeti Alaptantervre épülő - a két tanítási nyelvű iskolákra vonatkozó - kerettantervvel és irányelvekkel összhangban határozza meg a nevelő és oktató munka minden hazai iskola számára előírt közös követelményeit.

A fejlesztési feladatok meghatározásakor az európai, humanista értékrendre és azokra a tartalmakra összpontosítunk, amelyek Európához tartozásunkat erősítik. Azáltal, hogy Magyarország tagja lett az Európai Uniónak, minden egyes állampolgára egy tágabb társadalmi, politikai, gazdasági és kulturális közösségnek is a polgárává vált. Az állampolgári nevelés így egyszerre jelenti a nemzet és az Unió polgárainak a nevelését.

Elő kívánjuk segíteni más népek történetének, hagyományainak, kultúrájának, szokásainak, életmódjának ismeretét és megbecsülését, ezzel a különböző kultúrák iránti nyitottságot, megértést.

Az Európai Unió országaiban a kulcskompetenciák fogalmi hálójába rendezték be azokat a tudásokat és képességeket, amelyek birtoklása alkalmassá teheti az unió valamennyi polgárát egyrészt a gyors és hatékony alkalmazkodásra a változásokkal átszótt, modern világhoz, másrészt aktív szerepvállalásra e változások irányának és a tartalmának a befolyásolásához. Ezért lett az iskolai műveltség tartalmának irányadó kánonja a kulcskompetenciák meghatározott rendszere.

Az oktatásnak – mind társadalmi, mind gazdasági funkciója miatt – alapvető szerepe van abban, hogy az európai polgárok megszerezzék azokat a kulcskompetenciákat, amelyek elengedhetetlenek a változásokhoz való rugalmas alkalmazkodáshoz, a változások befolyásolásához, saját sorsuk alakításához.

A kulcskompetenciák azok a kompetenciák, amelyekre minden egyénnek szüksége van személyes boldogulásához és fejlődéséhez, az aktív állampolgári léthez, a társadalmi beilleszkedéshez és a munkához.

Az Európai Unió országaiban az iskolai műveltség tartalmának meghatározó eleme:

3.1. Kulcskompetenciák rendszere:

1. Anyanyelvi kommunikáció:

- a fogalmak, gondolatok, érzések, tények, vélemények kifejezése és értelmezése szóban és írásban
- helyes és kreatív nyelvhasználat a társadalmi és kulturális tevékenységek során

2. Idegen nyelvi kommunikáció:

- az anyanyelvi kommunikáció elemeinek kifejezése idegen nyelveken.
- helyes és kreatív idegen nyelvhasználat a társadalmi és kulturális tevékenységek

során, közvetítés, más kultúrák megértése

3. Matematikai kompetencia:

- a matematikai gondolkodás fejlesztésének és alkalmazásának képessége,
- az egyén felkészítése a mindennapok problémáinak megoldására,
- a folyamatok és a tevékenységek éppúgy fontosak, mint az ismeretek.
- a matematikai kompetencia – eltérő mértékben – felöleli a matematikai gondolkodásmódhoz kapcsolódó képességek alakulását, használatát, a matematikai modellek alkalmazását (képletek, modellek, struktúrák, grafikonok/táblázatok), valamint a törekvést ezek alkalmazására

4. Természettudományos kompetencia:

- annak készsége, képessége, hogy magyarázatokat találjunk, és előrejelzéseket tegyünk, és irányítsuk cselekedeteinket az ember és a rajta kívüli természeti világ közt lezajló kölcsönhatásban lezajló folyamatokkal kapcsolatban.
- a tudásnak az emberi vágyak és szükségletek kielégítése érdekében való alkalmazását nevezzük műszaki kompetenciának.
- a természettudományos kompetencia magában foglalja az emberi tevékenység okozta változások megértését és az ezzel kapcsolatos, a fenntartható fejlődés formálásáért viselt egyéni és közösségi felelősséget.

5. Digitális kompetencia:

- A digitális kompetencia felöleli az információs társadalom technológiáinak (Information Society Technology, a továbbiakban: IST) magabiztos és kritikus használatát a munka, a kommunikáció és a szabadidő terén.
- a digitális kompetencia a következő készségeken, tevékenységeken alapul: információ felismerése, visszakeresése, értékelése, tárolása, előállítás, bemutatása és cseréje; továbbá kommunikáció és hálózati együttműködés az interneten keresztül.

6. A hatékony, önálló tanulás:

- annak képessége, hogy az egyén képes kitartóan tanulni, saját tanulását megszervezni, az idővel és az információval hatékonyan gazdálkodni.
- képes felismeri szükségleteit és lehetőségeit, ismeri a tanulás folyamatát, mely egyrészt új ismeretek szerzését, feldolgozását és beépülését, másrészt útmutatások keresését és alkalmazását jelenti.
- a hatékony és önálló tanulás arra készíti az egyént, hogy előzetes tanulási és életpasztalataira építve tudását és képességeit helyzetek sokaságában használja, otthon, a munkában, a tanulási és képzési folyamataiban egyaránt.
- a motiváció és a magabiztosság e kompetencia elengedhetetlen eleme.

7. Szociális és állampolgári kompetencia:

- a személyes, értékorientációs, interperszonális, interkulturális, szociális és

állampolgári kompetenciák a harmonikus életvitel, a közösségi beilleszkedés, a közügyekben való hatékony részvétel, a konfliktusmegoldás képessége, a közjó iránti elkötelezettség. a harmonikus életvitel és a közösségi beilleszkedés feltételei,

- a közjó iránti elkötelezettség és tevékenység, felöleli a magatartás minden olyan formáját, amely révén az egyén hatékony és építő módon vehet részt a társadalmi és szakmai életben, az egyre sokszínűbb társadalomban, továbbá ha szükséges, konfliktusokat is meg tud oldani,
- az állampolgári kompetencia képessé teszi az egyént arra, hogy a társadalmi folyamatokról, struktúrákról és a demokráciáról kialakult tudását felhasználva, aktívan vegyen részt a közügyekben.

8. Kezdeményezőkézség és vállalkozói kompetencia:

- a kreativitás, az újító hajlam, a kockázatvállalás, a tervek készítésének és hatékony teljesítésének képessége,
- a kezdeményezőkézség és vállalkozói kompetencia segíti az egyént a mindennapi életben - a munkahelyén is - abban, hogy megismerje tágabb környezetét, és képes legyen a kínáló lehetőségek megragadására,
- a tudást, a kreativitást, az újításra való beállítódást és a kockázatvállalást jelenti, valamint azt, hogy célkitűzései érdekében az egyén terveket készít és hajt végre,
- alapját képezi azoknak a speciális ismereteknek és képességeknek, amelyekre a gazdasági tevékenységek során van szükség.

9. Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőkézség:

- az esztétikai megismerés képessége, valamint – lehetőség szerint – az egyén elképzeléseinek, élményeinek, érzéseinek kreatív kifejezése a művészetek nyelvén.
- az esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőkézség magában foglalja az esztétikai megismerés, illetve elképzelések, élmények és érzések kreatív kifejezése fontosságának elismerését mind a tradicionális művészetek nyelvein, illetve a média segítségével, ideértve különösen az irodalmat, a zenét, a táncot, a drámát, a bábjátékot, a vizuális művészeteket, a tárgyak, épületek, terek kultúráját, a modern művészeti kifejezőeszközöket, a fotót s a mozgóképet.

3.2. A kulcskompetenciákra épülnek a NAT alábbi kiemelt fejlesztési feladatai:

Az erkölcsi nevelés

- célunk a tanulók erkölcsi érzékének fejlesztése, a cselekedeteikért és azok következményeiért viselt felelősségtudatuk elmélyítése, igazságérzetük kibontakoztatása, közösségi beilleszkedésük elősegítése, az önálló gondolkodásra és a majdani önálló, felelős életvitelre történő felkészülésük segítése.
- Az erkölcsi nevelés során lehetőséget nyújtunk az emberi lét és az embert körülvevő

világ lényegi kérdéseinek különböző megközelítési módokat felölelő megértésére, megvitatására.

- Iskolai közösségünk élete, tanárainak példamutatása támogatja a tanulók életében olyan nélkülözhetetlen készségek megalapozását és fejlesztését, mint a kötelességtudat, a munka megbecsülése, a mértéktartás, az együttérzés, a segítőkészség, a tisztelet és a tisztesség, a korrupció elleni fellépés, a türelem, a megértés, az elfogadás.

Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

- ismerjék a tanulók népünk kulturális örökségének jellemző sajátosságait, nemzeti kultúránk értékeit
- tanulmányozzák a kiemelkedő magyar történelmi személyiségek, tudósok, feltalálók, művészek, írók, költők, sportolók tevékenységét, munkásságát,
- ismerjék meg a haza földrajzát, irodalmát, történelmét, mindennapi életét, sajátítsák el azokat az ismereteket, gyakorolják azokat az egyéni és közösségi tevékenységeket, amelyek az otthon, a lakóhely, a szülőföld, a haza és népei megismeréséhez, megbecsüléséhez, az ezekkel való azonosuláshoz vezetnek.
- ismerjék meg a városi és a falusi élet hagyományait, jellegzetességeit.
- a tanulók harmonikus kapcsolatának elősegítése a természeti és a társadalmi környezettel,
- a nemzettudat megalapozása, a nemzeti önismeret, a hazaszeretet elmélyítése és ettől elválaszthatatlan módon a hazánkban és szomszédságunkban élő más népek, népcsoportok értékeinek, történelmének, hagyományainak megbecsülése.
- a tanulók szerezzenek ismereteket az Európai Unió kialakulásának történetéről, alkotmányáról, intézményrendszeréről, az uniós politika szempontrendszeréről, tudjanak élni a lehetőségekkel, magyarságtudatukat megőrizve váljanak európai polgárokká.
- tanulóinkat tanulmányaik során olyan ismeretekkel, személyes tapasztalatokkal kell gazdagítani, amelyek birtokában meg tudják találni helyüket az európai nyitott társadalmakban.
- a tanulók ismerjék meg az egyetemes emberi civilizáció legjellemzőbb, legnagyobb hatású eredményeit, váljanak nyitottá és megértővé a különböző szokások, életmódok, kultúrák, vallások, a másság iránt európai identitásuk megerősödésével nyitottak és elfogadóak legyenek az Európán kívüli kultúrák iránt is.
- szerezzenek információkat az emberiség közös, globális problémáiról, az ezek kezelése érdekében kialakuló nemzetközi együttműködésről.
- legyenek érzékenyek a problémák lényege, okai, az összefüggések és a megoldási lehetőségek keresése, feltárása iránt. (mindezen célok elérésében nemcsak magas szintű nyelvtudás biztosításával, hanem az ún. célnyelvi civilizáció tantárgy közép- és emelt szintű oktatásával is támogatjuk tanulóinkat).

Állampolgárságra, demokráciára nevelés

- a demokratikus jogállamban a társadalom fejlődésének és az egyén sikerességének, és boldogságának is fontos feltétele az egyén részvétele a civil társadalom, a lakóhelyi, a szakmai, kulturális közösség életében és/vagy a politikai életben. olyan részvétel, amelyet a megfelelő tudás, a társadalmi együttélés szabályainak kölcsönös betartása, az erőszakmentesség jellemez, és az emberi jogok, a demokrácia értékeinek tisztelete vezérel.
- Az iskola egyik alapvető feladata olyan formális, nem formális és informális tanulási lehetőségek biztosítása, amelyek elősegítik a tanulók aktív állampolgárrá válását.
- az aktív állampolgári léthez ismeretek, képességek, megfelelő beállítottság és motiváltság szükséges, a képességek, értékorientációk, beállítódások fejlődéséhez az iskolai tanulás teljes folyamata és az iskolai élet teremthet lehetőségeket.
- az aktív állampolgári magatartáshoz szükséges részképességek (pl. a társadalmi viszonyrendszerek felismerésének képessége, az egyenlő bánásmódhoz való jog felismerésének képessége, a konfliktuskezelés, a humanitárius segítségnyújtás, az együttműködés képessége), értékorientációk, beállítódások (pl. felelősség, autonóm cselekvés, megbízhatóság, tolerancia, társadalmilag elfogadott viselkedés) elsajátítását döntően a tanulók aktív részvételére építő tanítás- és tanulásszervezési eljárások minősége, illetve az iskolai élet demokratikus gyakorlata biztosíthatja.

Az önismeret és társas kultúra fejlesztése

- az egyén önmagához való viszonya, önmagáról alkotott képe, a személyiség belső diszpozíciói saját befogadó alkotó tevékenysége során alakulnak ki, csakúgy, mint a személyiségére jellemző egyéb tulajdonságok. Az egyén maga határozza meg tevékenysége irányát, és aktivitásának mértéke, színvonala is nagymértékben függ az önmagáról, képességeiről, igényeiről alkotott képtől és az önmagával szemben támasztott elvárásoktól.
- az egyén önmagához való viszonyának alakításában alapvető célként tűzhető ki az önmegismerés és önkontroll; a felelősség önmagukért; az önállóság; az önfejlesztés igénye és az erre irányuló tevékenységek, valamint mindezek eredményeként a személyes méltóság.

A családi életre nevelés

- intézményünkben kitüntetett feladat a harmonikus családi minták közvetítése, a családi közösségek megbecsülése.
- a családi életre való felkészítésünkkel segítséget nyújtunk a gyermekeknek és fiataloknak a felelős párkapcsolatok kialakításában, ismereteket közvetít a családi életükben felmerülő konfliktusok kezelésére.
- foglalkozunk a szexuális kultúra kérdéseivel is.

A testi és lelki egészségre nevelés

- az iskolának minden tevékenységével szolgálnia kell a tanulók egészséges testi,

lelki és szociális fejlődését.

- személyi és tárgyi környezetével segítenie kell azoknak a pozitív beállítódásoknak, magatartásoknak és szokásoknak a kialakulását, amelyek a gyerekek, a fiatalok egészséges életvitellel kapcsolatos szemléletét és magatartását fejlesztik.
- az egészséges életmódra nevelés a betegségek megelőzésének módjára tanít, az egészséges állapot örömteli megélésére és a harmonikus élet értékévé váló tiszteletére nevel.
- fel kell készíteni a gyerekeket, fiatalokat arra, hogy önálló, életükben életmódjukra vonatkozóan helyes döntéseket tudjanak hozni, egészséges életvitelt alakítsanak ki, és a konfliktusokat képesek legyenek megoldani.
- fejleszteni kell a beteg, sérült és fogyatékos emberek iránti elfogadó és segítőkész magatartást.
- meg kell ismertetni a tanulókkal a környezet - elsősorban a háztartás, az iskola és a közlekedés, veszélyes anyagok egészséget, testi épséget veszélyeztető leggyakoribb tényezőit, a veszélyes anyagok, illetve készítmények helyes kezelésére vonatkozó legfontosabb szabályokat (felismerés, tárolás).
- az iskola megkerülhetetlen feladata:
- a káros függőségekhez vezető szokások (pl. dohányzás, alkohol- és drogfogyasztás, helytelen táplálkozás) kialakulásának megelőzése.
- Foglalkozzon a szexuális kultúra és magatartás kérdéseivel, a családi életre, a felelős, örömteli párkapcsolatokra történő felkészítéssel.
- az egészséges, harmonikus életvitelt megalapozó szokások a tanulók cselekvő, tevékeny részvételével történő alakítása.
- biztosítsa az iskolai környezet az egészséges testi, lelki, szociális fejlődést.

Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

Célunk a hátrányos helyzetű vagy fogyatékkal élő emberek iránti szociális érzékenység, segítőkész magatartás kialakítását a tanulóknál úgy, hogy saját élményű tanuláson keresztül ismerik meg ezeknek a csoportoknak a sajátos igényeit, élethelyzetét.

Fenntarthatóság, környezettudatosság

- a környezettudatosságra nevelés célja, hogy a felnövekvő nemzedék képes legyen a környezet megóvására, elősegítve ezzel az élő természet fennmaradását és a társadalmak fenntartható fejlődését.
- a fenntartható fejlődés feltételezi az egész életen át tartó tanulást, kreatívan gondolkodó, a természet és a környezet, a társadalom, a jog és a gazdaság területén eligazodó, és az egyéni vagy közös tetteikért felelősséget vállaló magatartást.
- kiemelt figyelmet kell fordítani a tanulók természettudományi gondolkodásmódjának fejlesztésére, érzékennyé kell, hogy váljanak környezetük állapota iránt, akkor képesek lesznek a környezet sajátosságainak, minőségi változásainak megismerésére és elemi szintű értékelésére, a környezet természeti és ember alkotta értékeinek felismerésére és megőrzésére, a környezettel kapcsolatos állampolgári köteleltségeik vállalására és jogaik gyakorlására.

- a környezet ismeretén és a személyes felelősségen alapuló környezetkímélő magatartásnak a tanulók életvitelét meghatározó erkölcsi alapelvnek kell lennie egyéni és közösségi szinten egyaránt.
- a tanulók ismerjék meg azokat a folyamatokat, amelyek következményeként bolygónkon környezeti válságjelenségek mutatkoznak, konkrét hazai példákon ismerjék fel a társadalmi-gazdasági modernizáció egyénre gyakorolt pozitív és negatív hatásait a környezeti következmények tükrében.
- értsek a fogyasztás és a környezeti erőforrások kapcsolatát, a fenntartható fogyasztás elvét.
- aktívan kapcsolódjanak be közvetlen környezetük értékeinek megőrzésébe, gyarapításába.
- életmódjukban a természet tisztelete, a felelősség, a környezeti károk megelőzése váljék meghatározóvá.
- szerezenek személyes tapasztalatokat a környezeti konfliktusok közös kezelése és megoldása terén.

Pályaorientáció

- a pályaorientáció a felnőtt-lét szerepeire való felkészülés egyik fontos eleme, célja, a tanulók további iskola- és pályaválasztásának segítése.
- Összetevői:
  - az egyéni adottságok, képességek megismerésén alapuló önismeret fejlesztése;
  - a legfontosabb pályák, foglalkozási ágak és a hozzájuk vezető utaknak,
  - lehetőségeknek, alternatíváknak a megismerése tevékenységek és tapasztalatok útján.
- tudatosítása annak, hogy életpályájuk során többször kényszerülhetnek pályamódosításra.
- az iskolának átfogó képet kell nyújtania a munka világról, olyan feltételeket, tevékenységeket kell biztosítani, amelyek elősegíthetik, hogy a tanulók kipróbálhassák képességeiket, elmélyedhessenek az érdeklődésüknek megfelelő területeken, ezzel is fejlesztve ön- és pályaismereteiket.
- a pályaorientáció akkor eredményes, ha a különböző tantárgyak, órán és iskolán kívüli területek, tevékenységek összehangolásán alapul, kiemelt figyelmet fordít a rugalmasság, az együttműködés és a bizonytalanság kezelésének a képességére
- a tanulók hatékony társadalmi beilleszkedéséhez, az együttéléshez és részvételhez elengedhetetlenül szükséges a szociális és állampolgári kompetencia tudatos, pedagógiaileg tervezett fejlesztése, olyan szociális motívumrendszer kialakítása és erősítése, amely gazdasági és társadalmi előnyöket egyaránt hordoz magában.
- a szociális kompetencia fejlesztésében kiemelt feladat a segítséssel, együttműködéssel, vezetéssel és versengéssel kapcsolatos magatartásmódok kialakítása, fontos részét képezik a gazdasággal, az öntudatos fogyasztói magatartással, a versenyképesség erősítésével kapcsolatos területek (pl. vállalkozó-, gazdálkodó- és munkaképesség).

Gazdasági és pénzügyi nevelés

- a gazdálkodás és a pénz világára vonatkozó tudás az általános műveltség részévé vált.
- a gazdaság alapvető összefüggéseit értő és a javakkal okosan gazdálkodni képes egyének tudnak helytállni a globális versenyterben, elemi érdekük, hogy nyitottak legyenek a gazdaság világa felé.
- nélkülözhetetlen, hogy pozitív attitűd alakuljon ki az értékteremtő munka, a javakkal való gazdálkodás és a gazdasági ésszerűség iránt.
- cél, hogy értsék a fogyasztás gazdaságot mozgató szerepét, saját fogyasztói magatartásuk jelentőségét, felelősségét, az iskolai nevelésnek alapvető szerepe van abban, hogy a tanulók tudatos fogyasztókká váljanak, mérlegelni tudják a döntéseikkel járó kockázatokat, a hasznot vagy a költségeket.
- ismerjék fel a fenntartható fogyasztás és az egyéni érdekek kapcsolatát, találják meg az egyensúlyt a rövidebb és hosszabb távú előnyök között.
- váljanak képessé a rendelkezésükre álló erőforrásokkal való gazdálkodásra, beleértve a pénzzel való bánni tudást is, tudjon döntéseket hozni, hitelekről vagy megtakarításokról.
- az iskolai nevelés során a személyiségnevelés fontos része a gazdálkodás képességének a kialakítása, a gazdálkodással és a pénzügyekkel kapcsolatos képességek fejlesztése, tudjanak eligazodni a fogyasztási javak, szolgáltatások, marketinghatások és viselkedésmódok között.

Médiatudatosságra nevelés

- célunk, hogy a tanulók a mediatizált, globális nyilvánosság felelős résztvevőivé váljanak: értsék az új és a hagyományos médiumok nyelvét.
- tanulók megismerkednek a média működésével és hatásmechanizmusával, a média és a társadalom közötti kölcsönös kapcsolatokkal, a valóságos és a virtuális, a nyilvános és a bizalmas érintkezés megkülönböztetésének módjával, valamint e különbségek és az említett médiajellemzők jogi és etikai jelentőségével.

A tanulás tanítása

- az iskola alapfeladata, a tanulás nem csupán ismeretelsajátítás hanem magában foglalja valamennyi értelmi képesség és az egész személyiség fejlődését, fejlesztését.
- a tanulás számos összetevője tanítható.
- a pedagógus teendője, hogy felkeltse az érdeklődést a különböző szaktárgyi témák iránt, útbaigazítást adjon a tananyag elsajátításával, annak szerkezetével, hozzáféréssel kapcsolatban, valamint tanítsa a gyerekeket tanulni.
- a tanulók fokozatos önállóságra tegyenek szert a tanulás tervezésében, vegyenek részt a kedvező körülmények (külső feltételek) kialakításában.
- a hatékony tanulás módszereinek és technikáinak az elsajátíttatása, az önművelés igényének és szokásának kibontakoztatása, a könyvtári és más

információforrások használata elsősorban a következőket foglalja magában:

- az alapkészségek kialakítása (értő olvasás, íráskészség, számfogalom fejlesztése), az előzetes tudás és tapasztalat mozgósítása;
- az egyénre szabott tanulási módszerek, eljárások kiépítése;
- a csoportos tanulás módszerei, kooperatív munka;
- az emlékezet erősítése, célszerű rögzítési módszerek kialakítása;
- a gondolkodási kultúra fejlesztése;
- az önművelés igényének és szokásának kibontakoztatása;
- az egész életen át tartó tanulás eszközeinek megismerése, módszereinek elsajátítása.
- fontos pedagógiai feladat megismerni a tanulók sajátos tanulási módjait, stratégiáit, stílusát, szokásait.
- figyelembe kell venni a megismerés életkori és egyéni jellemzőit, és ezekre kell alapozni a tanulás fejlesztését.
- tudatosan meg kell választani a fejlesztés tárgyi-cselekvéses, szemléletes-képi és elvont-verbális útjait,
- törekedni kell a gondolkodási képességek, elsősorban a rendszerezés, a valós vagy szimulált kísérleteken alapuló tapasztalás és kombináció, a következtetés és a problémamegoldás fejlesztésére, különös tekintettel az analízis, szintézis, összehasonlítás, általánosítás és konkretizálás erősítésére, mindennapokban történő felhasználására, az új ötletek kitalálására, azaz a kreatív gondolkodás fejlesztésére.
- hangsúlyt kell helyezni a tanulói döntéshozatalra, az alternatívák végiggondolására, a variációk sokoldalú alkalmazására, a kockázatvállalásra, az értékelésre, az érvelésre.
- fontos feladat a kritikai gondolkodás megerősítése, a konfliktusok kezelése, az életminőség javítása, az életvitel arányainak megtartása, az értelmi, érzelmi egyensúly megteremtése, a teljesebb élet megszervezése.

Nevelő-oktató munkánk középpontjában a kompetencia alapú oktatás áll:

olyan ismeretek, készségek, képességek, attitűdök fejlesztése, amelyek megszilárdítják az egész életen át tartó tanuláshoz szükséges képességeket, és biztosítják a sikeres munkaerőpiaci alkalmazkodáshoz nélkülözhetetlen tudás kialakulását.

4. Nevelési és oktatási feladataink

A pedagógiai alapvetésekben megfogalmazott nevelési cél, eszmény elérése érdekében iskolánk az alábbi részfeladatok harmonikus egységét kívánja megvalósítani:

- Szilárd, biztonságosan továbbépíthető alapismeretek kimunkálása
- Megfelelő szociális és tanulási környezet biztosítása, beleértve az egész napos iskolai ellátásokat és a diákétkeztetést.
- Az esélyegyenlőség és az indulási, szerzett hátrányok mérséklése alapvető kötelességünk.
- Törekszünk a gyerekek személyiségének minél alaposabb megismerére és ennek alapján a módszerek differenciált alkalmazására. Az indulási és szerzett hátrányok csökkentése és az esélyegyenlőség biztosítása érdekében szükséges az olvasási, számolási problémák (dyslexia, dysgraphia, dyscalculia) gyors felismerése és prevenciója.
- Erkölcsi nevelés. Az iskolának kiemelt pedagógiai törekvése az alapvető erkölcsi, etikai értékek közvetítése:
- Preferált értékek csoportjai:
- Stabil, kialakult, a változó környezet hatásaira a biztos eligazodás képességét biztosító világnézet, erkölcsi rend
- Nemzeti identitás, hazafiság, a nemzet történetének, kultúrájának és hagyományrendszerének ismerete, abba való begyökereződése
- Humanista értékek, mint hazaszeretet, emberi jogok tisztelete, nemzeti illetve egyetemes kultúra tisztelete
- Biológiai léttel kapcsolatos értékek, mint az élet tisztelete, egészséges életmód értéke, család, családi élet értéke
- Énkép kialakítására, harmóniára vonatkozó értékek, mint az önismeret, önbizalom, önbecsülés, önművelés értéke
- Társas kapcsolatok értékei, mint szolidaritás, együttműködés, szeretet, megbocsátás, tolerancia, tisztelet értékei
- Társadalmi eredményesség értékei, mint a folyamatos tanulás, kreativitás, szellemi igényesség, problémaérzékenység, viselkedéskultúra
- Az iskolai élet – mint a társadalom leképeződése – a közvetített értékek dinamikus egyensúlyával megtanítja a gyerekek számára a demokratikus alapelvek tiszteletét, a konfliktusok hatékony elemzését és a különböző konszenzusteremtő technikák gyakorlását. Tanulóink így képessé válnak a felelősségteljes gondolkodásra, a logikus érvelésre, a demokratikus érdekérvényesítésre. Fontos feladatunk az öntudatos, jogait és kötelességeit ismerő és érvényesítő állampolgárok nevelése.

4.1. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

A személyiség egészének fejlesztése, mely magába foglalja az intellektuális, az

érzelmi, a szociális, az erkölcsi, az esztétikai és a fizikai szükségletek kielégítését. Fontos elemei az ismeretszerzési és ismeretfeldolgozási, a szóbeli – írásbeli – képi kifejező, valamint az idő – térbeli tájékozódási képességek. Az iskolai tanulmányok során a tudásszint, a teljesítmény a gyermek személyiségéhez, képességeihez mért maximális fejlesztése.

A készség – képesség – jártasság fejlesztésének fontos eleme a tanulói önmegvalósítás (szabadon választható foglalkozások) és az önképzés (tehetséggondozás) segítése. Fontos szempont a személyiség egyes részterületeinek és a teljes személyiségfejlődésnek a harmóniája.

Információk értelmezése, feldolgozása és a kreatív gondolkodás kialakítása.

A tanulókhöz érkező nagy mennyiségű információ minőségi szűrése, valamint értelmezése és feldolgozása a kialakított készségek, képességek, jártasságok gondozását, fejlesztését kívánja meg. Mivel a tanuló ennek a folyamatnak alkotó részese, ezért kreativitása és innovációs törekvései fontos építőkövei a tanítás – tanulás folyamatának. Fel kell ruháznunk tanulóinkat az önálló tanuláshoz szükséges alapvető képességekkel, ennek érdekében feladatunk a problémamegoldó, értelmes, kreatív, kritikai gondolkodás fejlesztése. Törekvésünk a kompetenciák gondozása, fejlesztése, feladatunk az ismereteket, tudás és képzési tartalmakat rendszerben ún. integrációs hálóba foglalva közvetíteni. Biztosítanunk kell, hogy az iskola a személyes, aktív tapasztalás színtere lehessen.

Iskola nevelési kapcsolatrendszere

A nevelési munkánk során törekednünk kell arra, hogy a tanulókat minél több, az értékrendünket közvetítő nevelő hatás érje. Mindehhez széleskörű kapcsolatrendszerre van szükség. Ebben a folyamatban elsődleges szerepe van a szülői háznak, mellyel a gyermekek nevelésében sokoldalú együttműködésre törekszünk, valamint a közvetlen társadalmi környezetnek, melyhez számos módon kapcsolódik az intézmény.

Pályaválasztási döntések előkészítése

Pályorientációs pedagógiai stratégiánk figyelembe kell, hogy vegye a diákok képességeit, formálnia kell a képzeteket a munka világáról mind ismeretek nyújtásával, mind tevékenységek szervezésével, melyek segítségével kipróbálhatják képességeiket, fejlődhet önismeretük, bővíthet pályaismeretük, kialakulhat érdeklődésük valamely pálya iránt.

Környezeti, környezetvédelmi nevelés

Környezeti, természeti értékek tisztelete, védelme, a globális látásmód kialakítása, és a lokális cselekvési készség képessége, környezettel szembeni felelősségtudat, mely a szűkebb környezet megóvásának készségszintjén ölt testet.

4.2. A személyiség- és közösségfejlesztés konkrét pedagógia feladatai

A két területet csak egységben, egymással szoros összhangban lehet értelmezni. A személyiség öröklött és tanult komponensek egysége. Az iskola szempontjából fontosak a tanult komponensfajták: tanult motívumok (attitűdök, meggyőződések), szokások, készségek, ismeretek (képzetek, fogalmak, minták, szabályok) A tanuló személyiségfejlesztésére irányuló pedagógiai hatásrendszer iskolánkban egyrészt a tanuló és a nevelő közvetlen kapcsolatában valósul meg, másrészt közvetett módon, a tanulóközösség ráhatásán keresztül érvényesül.

Valljuk, hogy az ember társas-lény, közösségi létre utalt, közösségben bontakoztatja ki képességeit. Első közössége a család, mely társadalomba, nemzetbe, Európába és a világba tagozódik. Iskolánk úgy közvetíti a műveltséget, mint képességet a közösségteremtésre, emberek, események megértésére.

Nem az önérvényesítés eszközének tekintjük a tudást, hanem amiből kötelezettség fakad a szolgálatra, a közösség iránti felelősségtudatra.

4.2.1. A tanuló személyiségfejlesztésével kapcsolatos pedagógiai feladatok

- Az alapvető erkölcsi értékek megismertetése, tudatosítása, meggyőződéssé alakítása.
- Az emberi együttélés szabályainak megismertetése, a társas kapcsolatok fontosságának tudatosítása, az együttműködési képesség kialakítása.
- Az értelmi képességek fejlesztése, az önálló ismeretszerzéshez szükséges képességek kialakítása, fejlesztése, a világ megismerésére törekvés igényének kialakítása. A képességek tevékenységek közben alakulnak ki.
- A kulturált magatartás és kommunikáció képességének kialakítása.
- Az élő és élettelen környezet jelenségeire, a tanulók közösségeire és önmagukra irányuló helyes, cselekvésekre, aktivitásra készítő érzelmek kialakítása.
- Önismeret, helyes önértékelés, a kitartás, szorgalom, céltudatosság, elkötelezettség kialakítása.
- A nemzeti hagyományok, nemzeti kultúra megismertetése, emlékeinek tisztelete, ápolása, becsülése, hazaszeretet érzésének felkeltése.
- Alapvető állampolgári jogok és kötelességek megismertetése, érdeklődés felkeltése a társadalmi problémák iránt, igény kialakítása a közéletben való részvételre.
- A munka fontosságának tudatosítása, önellátásra és környezetünk rendben tartására irányuló tevékenységek gyakoroltatása.
- A testi képességek fejlesztése, rendszeres testmozgás, egészséges életmód, egészségvédelem iránti igény kialakítása.
- Esztétikai értéket felismerő és létrehozó (befogadó és alkotó) kreatív képességek kialakítása.

4.2.2. A közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok

„ A közösség olyan emberi együttélés, amelyet a közösségi érdek, közös cél, közös értékrend és tudat tart össze”

(Hankiss Elemér)

Az osztály, mely egyrészt a tanulók fő iskolai tevékenységének összefogó kerete, alapvető élet és munkaközössége, másrészt pedig valójában a diákok spontán, véletlenszerű gyülekezete.

Fontos célunk, hogy ebből a csoportból olyan valódi közösséget formáljunk, amely képes és a közös cél érdekében hajlandó a közös értékrend elfogadására, és az iskola keretein belül ennek megfelelően viselkedik, munkálkodik.

A tanuló közösségben, illetve közösség által történő nevelésének tervezése, szervezése, irányítása nevelőmunkánk alapvető feladata.

Elemei:

- Az iskolai élet egyes területeihez kapcsolódó tanulóközösségek kialakítása, ezek életének tudatos, tervszerű fejlesztése.
- A közösségek irányításánál alkalmazkodni kell az életkorral változó közösségi magatartáshoz – a kisgyerek heteronóm, a felnőttek elvárásainak megfelelni akaró személyiségének átalakulásától az autonóm, önmagát értékelni és irányítani képes személyiséggé válásig.
- A diák önkormányzati munka, tanuló önkormányzás képességének kialakítása a közös célképzés, cél elérése érdekében végzett tudatos, tervezett tevékenység és az elvégzett feladat értékelése révén.
- A közösségek tevékenységének tudatos tervezése, szervezése, a tanuló aktív részvételének biztosítása, hogy a közvetett nevelési hatások érvényesüljenek, a tanuló megfelelő tapasztalatok, magatartásélmények birtokába jusson az együttélés, együttműködés terén.
- Fontos feladat a közösség egyéni arculatának, hagyományainak kialakítása, a közösségre jellemző, összetartozást segítő erkölcsi, viselkedési normák, formai keretek és tevékenységek rendszeressé tétele.

4.3. A személyiség- és közösségfejlesztés feladatainak megvalósítását szolgáló tevékenységi rendszer

Az iskola legfontosabb tevékenységi területe a tanórai munka, és az ehhez kapcsolódó otthoni feladatok.

A tanórákon megvalósítandó feladatok:

- A tanulás támogatása kölcsönös segítségnyújtással, a tanulmányi és munkamorál erősítésével.
- A tanulói kezdeményezés erősítése, az önállóság, öntevékenység, öngazgató képesség fejlesztése.
- Változatos munkaformákkal az együvé tartozás, az egymásért való felelősség erősítése
- A tanítási – tanulási folyamat szervezése során kiemelt hangsúlyt kap intézményünkben a tanulók motiválása, tanulói aktivitás biztosítása és a differenciálás.
- Motiválás célja, hogy felkeltsük a tanulóban a tanulás iránti belső érdeklődést, és az a folyamat végéig fenn is maradjon.
- A tanórák tervezése, szervezése során előtérbe kell helyezzük azokat a módszereket és szervezési formákat, melyek biztosítják a tanuló tevékenykedtetését, állandó aktivitását.
- Kiemelten fontos feladat a tanulási folyamat tervezése során a differenciálás, azaz, hogy a pedagógiai folyamat a lehető legnagyobb mértékben igazodjon a tanuló egyéni fejlettségéhez, képességeihez, elvárható teljesítményéhez.

4.4. A feladat megoldását az alábbi tanítási módszerek, szervezeti formák segítik:

- A kezdő évfolyamokon (1., 5.) diagnosztikus mérésen alapuló (képességstruktúrát felmérő) képességfejlesztő foglalkozásokat szervezünk fejlesztő pedagógusi végzettséggel rendelkező pedagógus bevonásával.
- Biztosítjuk a preventív foglalkozások órakerete mellett az egyéni korrepetálás órakeretét is. A csoportos korrekciós foglalkozásokon a komplexitás elvét szem előtt tartva a fejlődési súlypontokat célozzuk meg a pedagógiai ráhatás során.
- A tanítási órákon előnyben részesítjük az egyéni képességekhez igazodó munkaformák mellett a kooperatív tanulásszervezést.
- Törekszünk a személyre szóló feladatadásra, mind a tanítási órákon, mind pedig a házi feladatok kijelölésében.
- A tanulók személyiségének kibontakoztatásához színteret biztosít a tudatosan tervezett osztályfőnöki nevelési program, melyben időkeretet és szakmai programokat kell biztosítani az alábbi területeken (5.-8. évfolyam)
- Önismereti foglalkozások
- Értékfeltáró foglalkozások
- Drámajáték, drámapedagógia, kommunikáció
- Konfliktuskezelés
- Az egészséges életmód, életvitel kialakítása
- Közösségi normák elsajátíttatása

4.5. Az IKT eszközök használata a tanórán és otthoni munkában

Az információ korlátlan elérése új feladatokat ró ránk, segíteni kell tanulóinkat az információk áradatában való eligazodásban, tájékozódási pontokat adni, megfelelő értékszéméletet kialakítani, fejleszteni műveletvégző képességeiket, hogy választhassanak, szelektálhassanak, képesek legyenek célirányosan felhasználni ismereteiket, mindezek csak ezen új eszközök, módszerek napi szintű alkalmazásával valósulhatnak meg.

- a technikai eszközök (digitális fényképezőgép, Internet, grafikai eszközök, kép- és hangszerkesztés, stb.) megismertetése, használatuk gyakorlása
- anyaggyűjtés az Internet és multimédiás eszközök segítségével tanórán és az otthoni munkában.
- on-line órai munka a módszerek gyakorlására, alkalmazására
- linkgyűjtemény készítése tantárgyanként és általános témákban, ennek megjelenítése az iskolai honlapon
- Internetes tudásbázis alkalmazása órák anyagának összeállításakor, feladatok kiadásakor
- tanórai kísérletek, vizsgálatok számítógépes megjelenítése, vezérlése, adatfeldolgozás, értékelés
- demonstrációs anyagok alkalmazása a tanórákon: képek, filmek, animációk, hangfelvételek a rendelkezésre álló on-line és multimédiás eszközökkel
- előadások szemléltetése, vázlatok készítése számítógépes programok alkalmazásával
- számítógép és Internet használata otthoni feladatokhoz: házi dolgozatok, házi feladatok szerkesztése, anyaggyűjtés, feladatok kiadása, értékelés

Mindehhez az iskolának iskolafejlesztési koncepciójában kiemelt helyet kell kapnia

- IKT eszközpark fejlesztése
- az IKT szemléletű tantervek kidolgozása, programok beszerzése, alkalmazása
- IKT szemléletű oktatási koncepciók és módszerek alkalmazása (projekt alapú tanulás, csoportfoglalkozások, önálló feladatvégzés)
- nélkülözhetetlen eleme az IKT szemléletű oktatásnak a tartalomszolgáltató adatbázis létrehozása (oktatási anyagok, feladatgyűjtemények, órai demonstrációk, tanulói munkák közzététele, linkgyűjtemény, könyvtári katalógus)
- honlap fejlesztése, iskolai kommunikáció fejlesztése

4.6. A nevelési – oktatási célok megvalósítását segítő tanórán kívüli tevékenységek, hagyományteremtő tevékenységek

Az iskola hagyományainak kialakítása és ezek fejlesztése, bővítése iskolánk minden tagjának fontos kötelessége. Az iskolai hagyományoknak értékmegőrző, közösségteremtő és identitást formáló szerepe van.

Nemzeti ünnepek, megemlékezések:

- Október 6. Megemlékezés az aradi vértanúkról
- Október 23. Iskolai ünnepélyt szervezünk
- Március 15. Iskolai ünnepélyt szervezünk
- Április 11. Megemlékezés a költészet napjáról

Versenyegek:

- Pangea Matematikaverseny - a matematika ünnepe
(Budapest valamennyi általános iskolájából fogadjuk a versenyző diákokat, tanulóink a verseny rendezésében is aktívan részt vesznek, fejlesztve ezáltal szervezési és együttműködési képességüket)

Pályázatok: Adott témakörökben meghirdetett, nagyobb lélegzetű alkotás létrehozása.

Iskolán belüli versenyek:

- Tantárgyi versenyek
- Sakkverseny
- Számítógépes játékverseny
- Sportversenyek stb.

Rendezvények:

- Színjátzó nap (drámakörök bemutatója: magyar, idegen nyelv)
- Iskolánkba járó tanulók jelentősebb vallási, kulturális ünnepeinek megtartása: karácsony, húsvét, kínai holdújév, muszlim kurbán
- Luca-napi kézműves vásár (tervező és alkotó héttel /ált. isk.)
- Év végi showműsor
- Farsangi bál (osztályszintű közös táncprodukciók / ált.isk.)
- Zenei estek – „zenei szalon”játékonysági koncertek, kamara estek
- Kiállítások (gyermekművek, pedagógusok, szülők alkotásai)
- Multikulturális napok
- Föld napja (projekt bemutató nap)
- Madarak és fák napja (projektnap / ált. isk.)
- Mozdulj sportnap, sportrendezvények, bemutatók
- Anyák napja (anyaság ünnepe / ált. isk. alsó tagozat)

- Családi nap
- Tanévzáró showműsor
- Táborok

4.7. Diákönkormányzat

A tanulók, tanulóközösségek érdekeinek képviseletére, a tanulók tanórán kívüli, szabadidős tevékenységének segítésére működik a diákönkormányzat. A diákönkormányzat munkáját az osztályküldöttek közül megválasztott vezetőség irányítja, munkájukat az igazgató által megbízott pedagógus segíti.

A diákönkormányzat érdekképviseletének színtere az évente két alkalommal összehívott diákközgyűlés.

A diák-önkormányzati munka a közélet iránt érdeklődő tanulóink számára lehetőséget nyújt az érdekképviselet gyakorlására, alkalmi programok szervezésében jártasság megszerzésére.

4.8. Tehetséggondozó és felzárkóztató foglalkozások

A tehetséggondozás elsődlegesen a képzési programunkban valósul meg, emelt óraszámú képzések (idegen nyelvek, matematika, informatika), fakultatív foglalkozások szervezésével az elmélyültebb tudás megszerzésére, a képességek kibontakoztatására.

Az egyéni képességek kibontakoztatását, a tehetséges tanulók foglalkoztatását, a lemaradó gyerekek felzárkóztatását tanórán kívüli tehetséggondozó és felzárkóztató foglalkozások is segítik.

A tehetséggondozó és felzárkóztató foglalkozások indításáról, programok szervezéséről a felmerülő igényeket és az iskola lehetőségeit is figyelembe véve minden tanév elején az éves munkaterv kidolgozása kapcsán a nevelőtestület dönt.

Fejlesztő foglalkozás

reedukáció, prevenció – fejlesztő pedagógus alkalmazásával, részképesség funkciók fejlesztése mind egyéni, mind kiscsoportos foglalkozások szervezésével

Tehetséggondozás

- diákköri, szakköri foglalkozások
- egyéni és/vagy csoportos pályáztatások,
- versenyek, vetélkedők, egyéni feladatmegoldó versenyek,
- közéleti érdeklődést fejlesztő-támogató programok (diák-önkormányzati tevékenységek, programszervezések, iskola újság)

- iskolai projektek
- iskolán kívüli és nemzetközi projektek

A tehetséges tanulók fejlesztését segítik a különféle (szaktárgyi, művészeti, sport, stb.) versenyek, vetélkedők, bemutatók, melyeket rendszeresen szervezünk, illetve az iskolán kívüli versenyekre is felkészítjük tanulóinkat. Házi versenyek: szavalóversenyek, matematika, angol, sport versenyek. A versenyek szervezését, illetve tanulóink felkészítését a szakmai munkaközösségek vagy a szaktanárok végzik.

Olimpiai Tanulócsoporthoz és Táborok

Az olimpiai tanulócsoporthoz tagjai részt vesznek az iskolán kívül szervezett versenyeken (kerületi, budapesti, országos), illetve a diákolimpiákon. A jó eredményeket elérő tanulóinkat tanulmányi táborokban készítjük fel a megmérettetésekre.

A tanulók érdeklődésének és igényeinek megfelelően szakköröket, klubokat hozunk létre. A szaktanárok, osztályfőnökök, és a diákönkormányzaton keresztül a tanulók javaslatot tehetnek más, képességeiknek megfelelő csoportok létrehozására, szakkörök indítására.

4.9. Iskolai sportkör

Az iskolai sportkör tagja az iskola minden tanulója. Az iskolai sportkör a testnevelés tanórákkal együttesen biztosítja a mindennapi testmozgást, valamint a felkészítést az iskolai és iskolán kívüli sportversenyekre. Az iskolai sportköri foglalkozások, tömegsport - foglalkozások keretében tanulóinknak önkéntes választásuk alapján különböző sport- és sportágak hobbiszintű üzésére biztosítanak lehetőséget. Tanulók fizikai és szellemi fejlődésének fontos eleme a sport, ezért magas szintű felkészítést kapnak különböző sportágakban.

Versenyekre, mérkőzésekre a legtehetségesebb tanulóinkat felkészítjük, biztosítjuk versenyeztetésüket. Az iskolai sportkör éves programját az iskolai DSK és a DÖK fogadja el.

4.10. Szakkörök, klubok

A szakkörök működése a tanulók egyéni és közösségi képességeinek fejlesztését szolgálják. Jellemüket tekintve szerveződhetnek szaktárgyi, nyelvi, művészeti, technikai, vagy valamilyen érdeklődési kör alapján.

Igény szerint és legalább nyolc jelentkező esetén minden tantárgyból, érdeklődési területből indíthatunk szakköröket.

Fontos szerepet szánunk szakköreinknek a pályorientációban.

A szakköri foglalkozásokat az adott tanévre érvényesen az iskola éves munkatervében a nevelőtestület döntése határozza meg, figyelembe véve a tanévben érvényes objektív (infrastruktúra, eszközök), illetve szubjektív (pedagógus kompetenciák, tanulói igények) elemeket.

Szakkör vezetését olyan felnőtt is elláthatja, aki nem az iskola dolgozója.

4.11. Erdei iskola

Lehetőséget adunk arra, hogy tanulóink több napot, legfeljebb egy hetet erdei iskolában töltsenek, ahol a helyi sajátosságokra, természeti és társadalmi adottságokra építő környezetvédő és művelődéstörténet programban vesznek részt, melynek keretében találkozhatnak az élő természeti környezettel, ismerkedhetnek településekkel és az ottani életmóddal.

Az erdei iskola a nevelési és tantervi követelmények teljesítése céljából szervezett, a tanterv megvalósulását segítő speciális oktatási színtér. Az erdei iskola programjában való részvétel intézményünk tanulóira nézve önkéntes foglalkozásnak minősül, a felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük.

4.12. Tanulmányi kirándulások

Az iskola pedagógusai a tantervi követelmények teljesülése, a nevelőmunka elősegítése céljából az osztályok számára évente több alkalommal tanulmányi kirándulást szerveznek. A tanulmányi kiránduláson való részvétel önkéntes, a felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük.

4. 13. Diákcseré programok

Az iskola nemzetközi kapcsolatrendszere megteremti a lehetőségét, hogy tanulóink rendszeresen részt vegyenek diákcseré programokon, illetve külföldi tanulmányutakon. Mindezek kiváló alkalmat teremtenek kapcsolatok építésére, valamint az idegen környezetbe, közösségbe (kollégium, család) történő ideiglenes „beépülés” gyakorlati terepet biztosít a célnyelvi országok kultúrájának megismerésére és elfogadására.

Megteremtődik ezáltal annak lehetősége is, hogy az idegen nyelvi és kommunikációs kompetencia fejlesztése mellett kiemelt szerepet kapjon a szociális kompetenciák fejlesztése is. A diákcseré programon való részvétel önkéntes, a felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük.

4.14. Múzeumi, kiállítási, könyvtári és művészeti előadásokhoz kapcsolódó programok

Tantárgyak különböző témáinak feldolgozásához, a követelmények teljesítéséhez különféle közművelődési intézményekben szervezhetőek foglalkozások, csoportos látogatások. (kiállítások, hangversenyek, múzeumi órák, színházi és mozi előadások rendezvények) Az e foglalkozásokon való részvétel – ha ez költségekkel is jár – önkéntes. A felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük.

4.15. Szabadidős tevékenységek és életmódkultúra

A szabadidő hasznos és kulturált eltöltésének igényét kívánjuk kiépíteni tanulóinkban azáltal, hogy rendszeresen a különböző érdeklődési területeknek megfelelően programokat szervezünk múzeumi -, színházi látogatásokat, közművelődési intézményekbe szervezett programokat, alkotónapokat, hangversenyeket, túrákat, kirándulásokat, klubdélutánokat, egyéb rendezvényeket. A programokat úgy szervezzük, hogy az igényes befogadói magatartás mellett az alkotó, résztvevő magatartást is fejlesszük.

Különböző rendezvényeket szervezünk az egészséges életmód és magatartásforma kialakítása érdekében drog-prevenció, helyes életvitel, rekreációs technikák elsajátítása témákban. A szabadidős tevékenységeken való részvétel önkéntes, a felmerülő költségeket a szülőknek kell vállalniuk.

4.16. Iskolai könyv-és médiatár

A tanulók egyéni tanulását, önképzését segíti a tanítási napokon látogatható iskolai könyvtár. A könyv-és médiatár kiépítése és folyamatos fejlesztése hosszú távú terveink közt szerepel.

5. Elvárások a pedagógusokkal, tanulókkal, szülőkkkel szemben

5.1. Pedagógusokkal szembeni elvárások

A gyerekek nevelése és oktatása hosszú távú, a jövőnek szóló feladat. Ahhoz, hogy tanulóink harmonikus személyiségű, képzett és művelt, ugyanakkor önismerettel, önfegyelmel bíró, a szépre – jóra fogékony emberekké váljanak, a pedagógusoknak is hasonlóknak kell lenniük.

A tanár személyiségének összhangban kell állnia az általa és az iskola által képviselt értékekkel. Fontos, hogy minden pedagógus pontos, fegyelmezett, alapos munkát végezzen. A szakterületén, a műveltségi anyag tartalmában és a tudásanyag átadásának metodikájában legyen magasan képzett. Elengedhetetlen a pedagógus számára a folyamatos önképzés, nyitottság a kultúra minden területe felé, mely szellemi és lelki feltöltődést biztosít a mindennapi munkája végzéséhez.

Iskolánk egyik fő sajátossága a nemzetközi tanulószereg, gyerekeink különböző nemzeti, etnikai, nyelvi, kulturális, vallási identitású családokból származnak. Kiemelt jelentősége van a különböző identitások és értékrendek elismerésének és kölcsönös tiszteletének. Ugyanakkor meg kell találnunk a harmonikus együttélésnek azt a módját, amelyben mindenki betartja országunk törvényeit, és elfogadja az iskolánk által képviselt, kulturális, morális értékrendet.

Konfliktusainak kezelésében emberi módon járjon el, családi háttere rendezett legyen.

A gyerekek nevelése elképzelhetetlen a szeretet, az elfogadás, az adás vágya és az empátia nélkül. A pedagógus minden pillanatban értéket közvetít, ezért vállalt értékrendjében, magatartásában, viselkedéskultúrájában ennek folyamatosan tükröződnie kell. A pedagógus közösséget a közösen megalkotott és vallott egységes követelmények kell, hogy jellemezzék, melyek meghatározó elemei a közös nevelői hatásoknak.

5.2. Tanulóinkkal szembeni elvárások

A mai magyar társadalomra jellemzően sokféle hatás éri tanulóinkat, ezért alapvető, hogy elfogadják és befogadják az iskola érték közvetítő tevékenységét, ezt tudatosan ne akadályozzák, az emberi kapcsolatok szabályait betartsák, különös tekintettel a multikulturális tanulói összetételből eredő kölcsönös tiszteletre, megértésre, elfogadásra.

Tanulóink elsődleges kötelessége a tanulás, melyben életkorával összhangban törekednie kell az igényességre és az önállóságra. Diákjainktól elvárjuk a tisztelettudó, szép beszédet mind a felnőttekkel, mind pedig a társaikkal egyaránt. Törekedniük kell önmaguk és társaik testi és lelki egészségének megőrzésére, tárgyi és természeti környezetük óvására.

Tanulóink a rájuk bízott feladatot alapos, rendszeres és pontos munkával,

lelkiismeretesen kell, hogy elvégezzék. Be kell tartaniuk az iskola deklarált házirendjét, az iskola közös rendezvényein kulturáltan és aktívan részt kell venniük.

5.3. A családdal szembeni elvárások

Az iskola létét, munkájának értékét a mögötte álló szülők közössége igazolja. A szülők joga és kötelessége, hogy gyermekeiket az elvárásaiknak megfelelő nevelési – oktatási intézménybe járassák. Ez szükségszerűen szoros együttműködést feltételez és követel az iskola és a szülői ház között.

Természetes elvárása az iskolának, hogy a szülők rendszeresen éljenek a kapcsolattartás intézményes lehetőségeivel, mint szülői értekezletek, fogadóórák, szülői beszélgető kör, illetve eseti megbeszélések.

Alapvető elvárás az iskola oldaláról, hogy a bennünket választó szülők elfogadják az iskola nevelési– oktatási koncepcióját, működési rendjét. Ne neveljenek az iskola elfogadott elveivel szemben, hanem erkölcsileg, és ha szükséges a törvényes lehetőségeket szem előtt tartva anyagilag is támogassák azt. Az iskolával kapcsolatos problémáikat az érintettekkel beszéljék meg, az iskola feladata, hogy törekedjen a mindenki számára megnyugtató megoldás megkeresésére.

6. Szülő, tanuló és a pedagógus együttműködésének formái, továbbfejlesztésének lehetőségei

6.1. Szülői részvétel az iskola munkájában

Az iskola kapcsolatrendszerében egyenrangú szereplő a gyerek, a pedagógus és a szülő.

Iskolánk nevelési céljainak megvalósítása érdekében a szülőkkel teljes körű és alkotó együttműködésre, nyitottságra törekszünk. Az iskolánk segítséget nyújt a szülőknek nevelési problémáik megoldásában, keresi azokat a formákat, amelyekben ez a segítségnyújtás hatékonyan megvalósulhat. Ugyanakkor kéri és igényli a szülők tevőleges segítségét a nevelési szempontból fontos programjainak megvalósításában.

Iskolánk személyes, bizalomteljes kapcsolat kialakulását segítő találkozásokat, rendezvényeket, előadásokat szervez a szülőkkel, amelyek megalapozzák, elősegítik az együttműködést.

Törekszünk arra, hogy objektíven és szeretettel tárjuk a szülők elé gyermekükkel kapcsolatos problémákat és keressük a lehetséges megoldásmódokat.

Tisztelettel és szeretettel fogadjuk a szülők észrevételeit, igyekszünk elfogulatlanul vizsgálni igazságtartalmukat és törekszünk az esetleges hibák kiküszöbölésére.

6.2. A szülői kapcsolattartás fórumai:

- Szülői munkaközösségek (osztályonként)
- Szülői Szervezet választmánya (az osztály szülői munkaközösség képviselői adják – a szülői választmány osztályonként három képviselőből áll)
- Szülői Szervezet vezetősége

A közvetlen információcsere a szülői értekezleteken, a havonta biztosított fogadó órákon és az egyéni megbeszéléseken történik.

A pedagógusok és a szülők megbeszéléseket folytatnak az iskolai életet érintő kérdésekben a szülői munkaközösségek által szervezett találkozón, a Szülői Szervezet választmányi rendezvényein.

6.3. A szülői tájékoztatás lehetőségei:

Az iskola levélben, interneten értesíti, a honlapon tájékoztatja a szülőket az éves munkatervéről és havi bontásban tájékoztatót ad ki a programokról. Az iskola igazgatója

legalább félévente egyszer a szülői szervezet választmányi ülésén, vagy az iskolai szintű szülői értekezleten. Az osztályban tervezett éves nevelő és oktatómunkáról az osztályfőnök a szülői értekezleteken ad tájékoztatást.

Az oktatómunkáról információt kaphatnak a szülők a „nyílt órákon”, bemutatókon, de lehetőséget biztosítunk arra is, hogy előzetes egyeztetés alapján a tanulókkal folyó munka bármely területére betekintést nyerjenek. A tanulók tanulmányi haladásáról, esetleges problémákról a havonta megszervezésre kerülő fogadóórákon kaphatnak tájékoztatást.

A családok számára számos közösségi színteret szervezünk, mint Multikulturális témahét, Halloween party, Télapó, Holdújév, Karácsony, Kurban, Családos nap, Év végi és tanév végi show műsorok, Iskolakonzertek.

A programok lehetőséget nyújtanak az együttlétre, az ünnepek közös átélésére, az értékformálásra. Tanulóink iskolai életében számos alkalom adódik, amelyben segítőként vehetnek részt a szülők. Programokat szervezhetnek, részt vállalhatnak programok lebonyolításában, elkísérik gyerekeiket különböző rendezvényekre, foglalkozásokra. Előadásokat, foglalkozásokat tarthatnak (klubok, sport klubok).

6.4. Az érdekvérvényesítés szinterei:

Szülői munkaközösség - osztályképviselő

Szülői Szervezet – iskolai szintű képviselő

A szülők kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, illetve választott képviselők, tisztségviselők útján közölhetik az iskola igazgatójával, nevelőtestülettel, Szülői Szervezet vezetőségével.

6.5. Tájékoztatás – tájékozódás - együttlétek szinterei:

- Szülői értekezlet
  - Összevont szülői értekezlet
  - Fogadóórák
  - Nyílt tanítási órák
  - Családlátogatás
- } időpontjukat az éves munkaterv évente határozza meg
- Írásbeli tájékoztató (értesítőfüzet-ellenőrző könyv, üzenő füzet, írásbeli értékelés, stb.)
  - Tematikus előadássorozat világnézeti, nevelési és aktuális kérdésekről, meghívott előadókkal.
  - „Együttlétek” - tea – délutánok (szülő – diák – tanár közösségépítés)
  - Szülő-pedagógus sportkör (hetente, több sportágban) együtt a szülőkkel havonta egy alkalommal
  - Egyéni személyes és telefonbeszélgetések, konzultációk

A szülőket az iskola egészének életéről, az iskolai munkaterről, az aktuális feladatokról az iskola igazgatója és az osztályfőnök tájékoztatják:

- az iskola igazgatója legalább félévente egyszer a Szülői Tanácsülésén, vagy az iskolai szintű szülői értekezleten
- az osztályfőnökök folyamatosan az osztály szülői értekezleteken, illetve az osztályszülői munkaközösség választmányi ülésein

6.6. A véleményalkotás fórumai:

- Egyéni, személyes találkozás, levél, telefonbeszélgetés, internet
- Osztály szülői értekezlet
- Összevont szülői értekezlet
- Szülői szervezet ülései
- Rendkívüli szülői értekezletek (konkrét problémák megoldására)

6.7. Tanulói részvétel az iskolai életben

Iskolai közéletet ún. spontán demokrácia jellemzi, amely elsősorban a tanár-diák közvetlen viszonyban, a problémák kezelésének őszinte, családi jellegében nyilvánul meg. Tanulóinkat az iskolai éves munkaterről, aktuális feladatokról az iskola igazgatója, az osztályfőnök illetve a diákönkormányzatot segítő tanár tájékoztatja:

- az iskola igazgatója évente legalább egyszer diákközgyűlésen, valamint a diákönkormányzat vezetőségének ülésén
- a diákönkormányzat vezetője havonta egyszer a diákönkormányzat vezetőségi ülésén
- az osztályfőnök folyamatosan az osztályfőnöki órákon, osztályórákon

Tanulóink részt vesznek az iskola programtervének kialakításában, feladatokat látnak el az iskolai élet zökkenőmentessé tétele érdekében.

A 3. évfolyamtól kezdve, a gyermekek életkori sajátosságának megfelelően pedagógusi segítséggel működtetjük a diákönkormányzatot. Azt gondoljuk, hogy a megfelelő formájú, tartalmú segítséggel szervezetté és teljes körűvé válik a tanulók részvétele saját iskolai életük alakításában.

Célunk, hogy tanulóink diák-önkormányzati tevékenységük nyomán valóban az iskola polgáraivá váljanak.

6.8. A tanulói véleményalkotás szinterei:

- a tanuló közvetlenül fordulhat a szaktanárhoz, az igazgatóhelyetteshez és az igazgatóhoz
- diákönkormányzaton keresztül is felvethetők a problémák
- osztály-igazgató megbeszélések
- az osztályfőnöki órán
- iskolaújság, iskolamédiumok

Tanulóink kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban, vagy írásban egyénileg, illetve választott képviselőik útján közölhetik az iskola vezetésével, nevelőkkel, nevelőtestülettel, szülői szervezettel.

7. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje

„Minden gyereknek joga van a nevelésre, de mindegyik gyereknek egy kicsit másra, olyanra mely megfelel individuális szükségleteinek.”

(Illyés Sándor: A speciális nevelés alternatívái)

7. 1. A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő programok

A felzárkóztatás komplex pedagógiai tevékenység, melynek kitüntetett szerepe van a gyerekek közti esélyegyenlőtlenség megszüntetésében, mérséklésében.

Társadalmunkban a családok egzisztenciális, szociális és emocionális háttere nagymértékben különbözik egymástól, ami jelentősen befolyásolja az iskolába kerülő tanulók értelmi-érzelmi fejlettségi szintjét. A tanulók tanulási karrierjét meghatározza, hogy milyenek az alapkompenciák kialakulását biztosító pszichikus funkciók. Iskolánkba kerülő tanulóknál számolnunk kell bizonyos fejlődési egyenetlenségekkel, funkciózavarral, vagy funkció kieséssel, ezek korrekciója alapvető feladatunk.

A sikeres korrekció alapfeltétele a szűrés mind pedagógiai, mind pszichológiai szempontból, melynek eredményeként behatárolhatjuk a lemaradás okát, helyét, mértékét. A fejlesztő foglalkozásokat a különböző tanulási nehézségekkel (beszédértés-beszédprodukción zavarok, érzékelés-észlelés és motoros problémák, figyelemkoncentrációs zavarok, szocializációs problémák stb.) küszködő tanulók számára szervezzük, melyek személyi feltételeit fejlesztőpedagógiai speciális felkészítéssel, tárgyi feltételeit fejlesztő eszközpark kialakításával igyekszünk megteremteni.

Az iskolai gyakorlatban mind a csoportos, mind az egyéni korrekció feltételét meg kell teremtenünk. A gyakorlati feltételekhez igazodva a csoportos korrekcióban a komplexitás elvét alkalmazzuk, a többirányú ráhatás a fejlődési súlypontokat célozza meg, melyek fejlesztése több területet is kedvezően befolyásol. Mindemellett megteremtjük a kiscsoportos vagy egyéni fejlesztés feltételeit is.

Az iskola óratervében meghatározott, fejlesztésre felhasználható órakeretben valósítjuk meg tanulóink felzárkóztatását, egyéni vagy kiscsoportos korrekcióját, melynek formái:

- tanórai csoportos komplex fejlesztés
- tanórai differenciált foglalkozás
- tanórán kívüli kiscsoportos fejlesztés
- tanórán kívüli egyéni fejlesztés
- tanórán kívüli kiscsoportos, vagy egyéni korrepetálás

A megfelelő felzárkóztatási forma kiválasztása a szaktanár, az osztályfőnök és a

fejlesztő tanár közös kompetenciája, annak alkalmazása a szülő és a pedagógus közös felelőssége.

7.2. Tehetség- és képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek

A tehetséggondozás értékóvó-értékfejlesztő tevékenység, melyben központi szerepe van a tanulásszervezési módoknak és az általunk felkínált tevékenységrendszernek.

A tanulók szükségleteihez való igazodást a pedagógiai hatásrendszer differenciálásával és a tevékenységrepertoár sokszínűségével oldjuk meg, hogy lehetőség szerint bejárassuk tanulóinkkal személyiségfejlődésüknek azt az útját, amely képességeik maximális kibontakozását biztosítja.

Mindezen képességek potenciális lehetőségek, melyek megmutatkoznak, mint:

- általános intellektuális képesség
- kreativitás
- szociális, vezetői képesség
- zenei, képzőművészeti képesség

7.2.1. A tehetség-és képesség kibontakoztató tevékenységek megvalósításának szinterei:

- Differenciált tanulásszervezési módok alkalmazásával, a kötelező óraszámokban
- Csoportbontás és emelt óraszám a kötelezően választható órák terhére (illetve a fenntartó által vállalt keret terhére), melyek keretében hatékonyabb pedagógiai hatásrendszer érvényesül.
- Az emelt óraszám biztosítja az adott tantárgy magas színvonalú elsajátítását, eredményesebb, ha párosul a csoportbontás hatékonyságnövelő hatásával.
- A szakköri, klub és diákköri foglalkozások iskolánkban fontos szinterei a tehetséggondozásnak, melynek keretében széles tevékenységrepertoárt biztosítunk, hogy érdeklődésük és képességeik alapján történjenek a gyerekek csoportba szerveződése.
- A versenyeknek kiemelt szerepük van a tehetséggondozásban. Iskolánkban minden évfolyam számára tanulmányi és művészeti versenyeket rendezünk. Törekszünk arra, hogy minél több alkalommal indíthassuk gyerekeinket regionális versenyeken. Kiváló alkalmaknak tekintjük a motivált felkészülésre, ismeretek bővítésére, rendszerezésére, felkészültségük mérésére.
- Rendezvények, ünnepélyek a tehetséggondozó program fontos szinterei. Ezen a területen a produktív és a reprodukív képességek mellett kiváló lehetőség adódik a szociális és vezetői képességek fejlesztésének (projektervek, akcióprogramok

szervezése).

- Táborkok, erdei iskolai program, belföldi és külföldi kirándulások, tanulmányutak, diákcsere programok tudatosan szervezett területei a tehetséggondozásnak.

8. A gyermekekről való gondoskodás – gyermekvédelem

8.1. Osztályfőnöki rendszer

Az osztályfőnök felelős a rábízott osztályban a tanulók személyiségfejlesztésével, a közösségfejlesztéssel összefüggő diagnosztikus méréseket elvégezni, a fejlesztő programokat éves munkatervében megtervezni.

Iskolánkban az osztályfőnök feladata az osztályban folyó nevelő-oktató munka koordinálása, az osztályban tanító szakmai közösség munkájának szervezése, irányítása. (efemer team: horizontális kör, egy osztályban tanítók köre) Folyamatos a kapcsolattartás az osztályfőnök és a gyermekvédelmi felelős között. Ő szervezi az osztályközösség programjait, figyelemmel kíséri hiányzásait, gondoskodik a személyre szóló fejlesztések megszervezéséről.

Arra törekszünk, hogy minden évfolyam számára megteremtsük az életkori sajátosságoknak is legmegfelelőbb szervezeti keretet a tartalmas, önismeretet fejlesztő együttlétre.

Az osztályfőnök feladata a rendszeres kapcsolattartás a családokkal, az együttműködés, a közös értékrend, magatartási szokások közvetítése, megerősítése.

8.2. Gyermek- és ifjúságvédelem

A nevelés színterei (család, iskola, társadalom) közül a család valamely ok miatt nem tudja szerepét hiánytalanul betölteni, akkor az iskola kénytelen ezzel a problémával megküzdeni (lehetőségein belül), de nem veheti át a családi vagy társadalmi nevelés feladatát, nem pótolhatja azt.

Iskolánk gyermekvédelmi tevékenységében alapvető a probléma-érzékeny, diszkrét odafigyelés, munkánkban a hangsúly a prevención van. A gyermekvédelmi tevékenységünk célja, hogy biztosítsuk gyerekeink egészséges fejlődését, kiegyensúlyozott, szociálisan érzékeny felnőtté válását, akiknek biztos szellemi, erkölcsi, érzelmi alapot nyújtott az őket körülvevő közösség.

Az iskola gyermekvédelmi tevékenységének három fő területe a gyermek fejlődését veszélyeztető okok:

- megelőzése
- feltárása
- megszüntetése

Iskolánk alapvető feladatai a gyermek és ifjúságvédelem területén:

- fel kell ismerni, és fel kell tárni a tanulók problémáit,
- meg kell keresni a problémák okait,
- segítséget kell adni a problémák megoldásához,
- jelezni kell a felmerült problémát a gyermekjóléti szolgálat szakembereinek

A gyermek és ifjúságvédelmi munkában, a tanulók fejlődését veszélyeztető körülmények megelőzésében, feltárásában, megszüntetésében együtt, egymást segítve vesznek részt az osztálytanítók, osztályfőnökök, szaktanárok.

Iskolánk a tanulóink fejlődését veszélyeztető okok megszüntetésének érdekében együttműködik a területileg illetékes:

- nevelési tanácsadóval
- tanulási képességvizsgálóval
- gyermekjóléti és családsegítő szolgálattal
- polgármesteri hivatallal
- egészségügyi szakszolgálattal: gyermekorvossal, védőnővel

valamint a gyermekek védelmében részt vállaló társadalmi szervezetekkel, egyházakkal, alapítványokkal.

8.3. Szakmai, pedagógiai eszközökkel nyújtott segítő támogatás:

A rendhagyó tanulói magatartásban, tanulási kudarcban megnyilvánuló problémás családi háttér esetén iskolánk lehetőségeit a következőkben látjuk:

- fokozott odafigyelés, egyéni beszélgetés, segítség a személyes problémák megoldásában
- gondoskodás a gyermekekről: iskolaotthon, tanulószoba, iskolai étkeztetés, szabadidő szervezés, egészségvédő és mentálhigiénés programok szervezése
- intenzív kapcsolattartás a családdal
- a hiányosságok pótlásának segítése, felzárkóztatás (fejlesztőpedagógusi segítség)
- tehetséges tanulók külön segítése (feltételrendszer, folyamatos megerősítés)
- a különböző szakértők felkérése, segítőhálózat bevonása: nevelési tanácsadó, iskolapszichológus, családsegítő szolgálat

Iskolánk a tanulóink fejlődését veszélyeztető okok megszüntetésének érdekében együttműködik a területileg illetékes:

- nevelési tanácsadóval
- tanulási képességvizsgálóval
- gyermekjóléti és családsegítő szolgálattal

- polgármesteri hivatallal
- egészségügyi szakszolgálattal: gyermekorvossal, védőnővel
- valamint a gyermekek védelmében részt vállaló társadalmi szervezetekkel, egyházakkal, alapítványokkal

9. Egészségügyi ellátás

Az iskola biztosítja a gyerekek egészségügyi ellátását. Az iskolaépületben jól felszerelt orvosi szoba biztosítja a tanulói egészségügyi ellátás feltételét, gyermek szakorvos és nővér látja el az iskolaorvosi teendőket: előírt szűrő vizsgálatokat, egészségügyi ellenőrzéseket.

10. Tanulói jogviszony létesítése, továbbhaladás feltétele, jogviszony megszüntetése

10.1. Alapelvek

Iskolánk tanulói közé felvétel, vagy átvétel útján lehet bekerülni. Mindkettő jelentkezés alapján történik. Iskolánk vallásra, világnézetre, nemzetiségre és egyéb feltételekre való tekintet nélkül nyitott minden gyerek számára, akiknek szülei az intézmény pedagógiai koncepcióját elfogadják és támogatják. Iskolánknak nincs kötelezően előírt körzethatára, de az alapító elsődlegesen Budapest és vonzáskörzete területén lakó, valamint e helyen dolgozó magyar és külföldi családok gyermekeinek felvételét javasolja.

Iskolánk hármas feladatrendszeréből adódóan (általános – és középfokú intézmény, két tanítási nyelvű oktatás) vizsgálnunk kell, hogy a hozzánk jelentkező gyerekek közül kik azok, akik az általunk biztosított feltételekkel élni tudnak.

Iskolánkat 1-13 évfolyamos, két tanítási nyelvű, humán típusú, érettségit adó intézménynek definiáljuk, bár több átlépési-kilépési pontot építettünk be a rendszerünkbe, mégis csak az lehet a célunk, hogy a hozzánk került (ránk bízott) tanulók, majd 13 év múlva a lehető legmagasabb színvonalú képzettséggel, érettségi vizsgával fejezzék be tanulmányaikat. Mindezen célkitűzések figyelembe vételével szükségesnek ítéljük alaposan feltárni a hozzánk jelentkező családok igényét és elvárását gyermekeik iskoláztatásával kapcsolatban, valamint vizsgálnunk kell a tanulók alkalmasságát, felkészültségét az iskola által támasztott konkrét követelményeknek való megfelelés tükrében.

Iskolánk magán iskola, az általunk definiált és közvetített értékek nevelő, személyiség formáló hatása csak akkor érvényesül, ha a családokkal egyetértésben támogató – együttműködő - megerősítő kapcsolatban nevelünk. Ezért fontos feltárnunk az otthoni nevelési előzményeket és megismerni a családok által közvetített értékeket is.

10.2. Belépés, tanulói jogviszony létesítés

Az előbbiek figyelembe vételével meghatározta iskolánk a belépés feltételeit:

- család nevelési értékrendje, attitűdje, beállítódása
- iskolánkban tanuló testvér (ha az egyéb kritériumoknak megfelel)
- lakóterület (javasolt beiskolázási terület)

Mindezek alapján megfogalmaztuk a gyerekek kiválasztásának elveit és módjait:

Iskolánk a jelentkezők közül azokat a tanulókat kívánja fogadni, oktatási-nevelési

célkitűzéseinkkel azonosulni tudnak. Ebben az életkorban a szülő szerepe meghatározó az iskolaválasztásban, tehát elsősorban őket kell „megnyernünk”. a jelentkező kisdíákoknak megfelelő alapképességekkel (megfelelő értelmi, érzelmi, észlelési és kommunikációs képesség, logikai készségek szintje) kell rendelkezniük.

Igyekszünk a jelentkezők motiváltságát, tanuláshoz való viszonyát is felmérni, mert mindez feltétele annak, hogy a iskolai követelményeknek majd eleget tudjanak tenni. A felvételi tájékoztató füzetben a felvételi eljárás részleteit minden év szeptember 30- ig nyilvánosságra hozzuk.

- Tanuló felvételi beszélgetésen vesz részt, mely során benyomást szerzünk neveltségéről, kommunikációs és viselkedés kultúrájáról, tanulási motivációjáról, valamint tájékozódunk képességeiről, meggyőződünk arról, hogy a gyermek képes lesz az iskola emelt szintű tantárgyi követelményeinek eleget tenni.
- Jelentkezéskor elbeszélgetünk a szülőkkel (lehetőség szerint együtt az apával és anyával), benyomásokat szerzünk megjelenésükről, viselkedésükről, modorukról, az iskolavárás mértékéről, nézeteikről.
- A jelentkezés alkalmával minden család szabad döntése alapján kitölti az ún. „útlevelet”, melynek segítségével képet kapunk a család szerkezetéről, képzettségéről, szociokulturális jellemzőiről, életszokásairól, a családban érvényesülő nevelési elvekről, a tanuló eddigi fizikai – pszichikai fejlődésének jellemzőiről, a család gyermekképeről, a gyerek felé támasztott elvárásokról, az iskolával szemben megfogalmazott elvárásokról, a szülők iskolaképeről, világnézetéről.

Mind a családdal kapcsolatos információkat, mind a gyerek személyiség- és képességvizsgálatából, felkészültségéről szerzett információkat felvételi bizottság értékeli, összesíti és a gyermek teljesítménye (pontokba számítva), a családkép és a leendő osztály közösségi szempontjai alapján kialakítja a felvételi sorrendet.

A felvételi bizottság összetétele: igazgató, leendő osztályfőnök, angol nyelvtanár. A vitás kérdésekben a felvételtől az igazgató dönt. A felvételi eredményről való tájékoztatás közös szülői megbeszélésen történik, ahol ismertetjük a vizsgálat során alkalmazott feladatokat, teljesítési statisztikákat és az elért pontszámok alapján felvételt nyert tanulók abc-be rendezett névsorát.

10.3. Magasabb évfolyamba lépés, továbbhaladás feltételei

A következő évfolyamba lépés feltétele, hogy a tanuló bizonyítvánnyal igazolja az előző évfolyam sikeres elvégzését. Ez érvényes akkor is, ha a tanuló más iskolából iratkozik át iskolánkba.

Ha a tanév végi elégtelen osztályzatok száma kettőnél több, akkor csak a

nevelőtestületi értekezlet 2/3-os támogatói határozatával tehet javítóvizsgát. Sikertelen javítóvizsga esetén a tanulót évfolyamisméltásra kell utasítani.

Amennyiben a tanuló bármely okból valamely tantárgy óráiról, annak éves óraszámának 30%-át meghaladó mértékben hiányzott osztályozó vizsgára utasítható. A sikertelen osztályozó vizsga esetén a sikertelen javítóvizsga következményei érvényesek.

Ha a tanuló az első évfolyamon az első alkalommal nem tesz eleget az előírt követelményeknek, munkája előkészítőnek minősül, és tanulmányait az első évfolyamon folytathatja.

A tanuló az első évfolyamon csak abban az esetben utasítható évfolyamisméltásra, ha a tanulmányi követelményeket az iskolából való igazolt és igazolatlan mulasztás miatt nem tudta teljesíteni.

10.4. Átvétel

Átvétel történhet bármely évfolyamra az iskolázás teljes időszaka alatt. Az átlépési szakasz során hozzánk jelentkezni szándékozó tanulók számára előzetes ismerkedési lehetőséget biztosítunk (részvétel órákon, iskolai eseményeken).

Az átvételnél fő mérlegelési szempontjaink:

- A család egyetért-e az iskola pedagógiai programjában meghatározott alapelvekkel, értékekkel, célokkal, tartalmakkal?
- A gyermek képes-e az iskola követelményrendszerének és nevelési elvárásainak megfelelni?

Ennek értelmében vizsgálnunk kell:

- a tanuló tanulmányi eredményeit
- fel kell mérnünk neveltségi szintjét, valamint számba kell venni iskolai és regionális versenyeken elért eredményeit, speciális képességeit
- szülői beszélgetésen a család értékrendjét, szociokulturális háttérét, nevelési alapelveit, gyermekükkel, iskolával szembeni elvárásait
- az iskola speciális képzési programjához milyen mértékben illeszkednek a gyermek eddigi tanulmányai (célnyelv/ idegen nyelv, számítástechnika-informatika)
- a tantárgyi rendszerek, tananyagok összevetése, esetleg különbözeti vizsgák előírása
- ha nem az átlépési határokon történik az iskolaváltás, vizsgálnunk kell, hogy mennyire indokolt az intézményváltás szükségessége
- mérlegeljük, hogy az adott osztályközösség életére milyen hatást gyakorolhat az új tanuló

A tanulókról az értékelő vélemény az eddigi tanulmányi eredmény, a neveltségről, temperamentumról szerzett benyomás alapján születik.

A szülői beszélgetés és a tanuló eredményei alapján a felvételi bizottság dönt a felvételtől, vagy átvételtől. A felvételi bizottság tagjai az igazgató, az osztályfőnök és az angol tanár. A vitás esetekben az igazgató dönt.

Speciális körülmények esetén (mint pl. külföldön tanulók, tartós betegség stb.) az igazgató az adott szaktanárok bevonásával arról is dönt, hogy melyik évfolyamba veszi fel a tanulót (a beírt elvégzett osztályok ellenére is!)

10.5. Magántanulói jogviszony létesítése

A magántanulói jogviszonnyal kapcsolatos szabályozást a közoktatásról szóló 2011. évi CXC törvény 45. paragrafus és a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012 (VIII.31.) EMMI rendelet tartalmazza.

Ha a tanuló tankötelezettségének magántanulóként kíván eleget tenni, a szülő írásbeli kérelmet nyújt be az iskola igazgatójához.

Szülői kérelmet csak az adott tanévre vonatkozóan lehet előterjeszteni, s az igazgató határozatban dönt arról – a szükséges vélemények beszerzését követően -, hogy a tanuló milyen módon teljesítse az adott tanév vonatkozásában a tankötelezettségét.

10.6. A magántanuló felkészítése és értékelése

Amennyiben a tanuló tanulmányi kötelezettségének a szülő döntése alapján magántanulóként tesz eleget, felkészítéséről a szülő gondoskodik, illetőleg a tanuló egyénileg készül fel.

A magántanulóként elsajátítandó, és a vizsgákon számonkért tananyag, valamint az értékelés azonos a nappali képzésben résztvevő tanulókéval. A magántanulónak a magatartását és szorgalmát nem kell minősíteni. Az iskola igazgatója köteles tájékoztatni a tanulót, valamint a szülőt a magántanuló jogairól és kötelességeiről.

A magántanuló félévi értékelésére január első hetében, a tanév végi értékelésére június első hetében kerül sor.

A számonkérés formáját szóban és/vagy írásban határozhatja meg a szaktanár. A félévi és az évvégi számonkérés mindig három fős vizsgabizottság előtt zajlik. A vizsgák időpontjáról az igazgató írásban értesíti a magántanulót és a szülőt legalább a számonkérés időpontja előtt 7 nappal.

Ha a tanévvégi értékelésről a tanuló távol marad és igazolást 3 munkanapon belül nem nyújt be, úgy a tanuló teljesítménye a tanítási év végén nem minősíthető, tanulmányait évfolyamisméltléssel folytathatja.

10.7. Tanulói jogviszony megszűnése intézményünkben

- önkéntes iskolaváltoztatás esetén a tanulói jogviszony a Köznevelési törvényben meghatározott módon szűnik meg, ha a tanulót más oktatási intézmény átvette, az átvétel napjától (igazolás az iskolaváltoztatásról szóló nyomtatvánnyal)
- a tankötelezettség utolsó éve szorgalmi idejének utolsó napján, ha a tanuló írásban bejelenti, hogy tanulmányait nem kívánja tovább folytatni
- ha a tanuló tanulmányainak folytatására egészségileg alkalmatlanná vált
- a tanköteles tanuló kivételével megszűnik a tanuló tanulói jogviszonya, ha az iskola kötelező foglalkozásairól a jogszabályban meghatározott időnél igazolatlanul többet mulasztott
- fegyelmi vétség esetén, kizárás az iskolából fegyelmi határozat jogerőre emelkedésének napján

11. A tanuló haladását biztosító vizsgaformák

Iskolánkban a következő típusú vizsgák fordulhatnak elő:

11.1. Osztályozó vizsga

Bizottság előtti vizsga. Az évfolyam teljes anyagából, vagy egyes tárgyakból tehető iskolai vizsga, melyre magántanulók, hiányzások miatt nem osztályozható tanulók, valamely tantárgyból egyéni felkészülést folytató tanulók jelentkezhetnek. Több évfolyam anyagából összevont vizsga is tehető. Ez esetben minden évfolyamot külön osztályzattal kell lezárni.

Osztályozó vizsgát tesz az a tanuló

- akinek éves hiányzása a jogszabályban előírt mértéket meghaladja és jegyei alapján nem osztályozható (11/1994.(VI.8.) MKM rendelet 20.§ a.),
- akinek hiányzása egy adott tárgyból a tantárgy óraszámának 30%-át meghaladta és érdemjegyei nem teszik lehetővé az osztályozást az adott tárgyból (11/1994.(VI.8.) MKM rendelet 20.§ d.),
- aki tanulmányait magántanulóként végzi.

Az osztályozó vizsgán a tanulónak a megadott témakörök mindegyikéből számot kell adnia. Érdemjegyét a vizsgabizottság a szerzett jegyek átlaga alapján alakítja ki.

11.2. Különbözeti vizsga

Különbözeti vizsgát tesz az a tanuló, aki:

- tanulói jogviszony átvétellel való létesítéséhez más iskolatípusból kéri felvételét,
- eltérő tanterv szerinti tanulmányokat folytatott és azonos vagy magasabb évfolyamra jelentkezik,
- aki tanulmányait valamely tantárgyból a már működő emelt szintű csoportban kívánja folytatni.

A különbözeti vizsga minden tekintetben megegyezik az egyéb tanulmányok alatti vizsgákkal. A tantárgyi követelményeket a szaktanárok jelölik ki.

11.3. Javítóvizsga

A 11/1994. (VI.8.) MKM rendelet 21.§, 25.§ alapján a javítóvizsga letétele az augusztus 15.-31.-ig terjedő időszakban történik.

Javítóvizsgát tesz az a tanuló:

- aki a tanév végén elégtelen osztályzatot kapott, és a javítóvizsga letételére a tantestülettől engedélyt kapott,
- aki osztályozó, különbözeti vizsgáról igazolatlanul távol maradt, vagy azt nem fejezte be, ill. az előírt időpontig nem tette le,
- aki az osztályozó-, pótló vizsga követelményeinek nem felelt meg.
- A javítóvizsgán számon kért ismeretek a tanmenet teljes anyagát felölelik. A tantárgyi követelményeket a szaktanárok jelölik ki.

11.4. Pótló vizsga

A tanulmányok alatti pótló vizsgán vehet részt az a tanuló, aki neki fel nem róható ok miatt nem tudott osztályozó vagy javítóvizsgát tenni.

11.5. Tanulmányi idő alatti vizsgák rendje

Vizsgaforma, vizsgarészek:

- írásbeli vizsga,
- szóbeli vizsga,
- gyakorlati vizsga.

11.6. Vizsgaidőszakok

- javítóvizsga, pótló vizsga: augusztus 15. – augusztus 31. közötti időszakban,
- osztályozó vizsga: a tanév rendjében meghatározott két időszakban,
- különbözeti vizsga: szervezhető annak a tanévnek a végéig, amelyben a tanuló felvétele történt,
- Az igazgató engedélyezheti, hogy a tanuló a fentiekől eltérő időpontban tegyen vizsgát.

11.7. A szóbeli vizsgák rendje

- A vizsgabizottság tagjainak száma legalább 2, legfeljebb 3 fő. A szóbeli vizsgán a tanulók 3-4 fős csoportokban vizsgáznak. A tanuló a kérdező tanár által kiadott kérdések megválaszolására, idegen nyelv esetén a kiadott olvasmány áttekintésére legalább 15 perc felkészülési időt kap. Ezt követően válaszát 10-15 percen önállóan fejt ki. A szóbeli vizsgaeredmények kihirdetésének az osztályozó konferenciát megelőző napig meg kell történnie. Megkezdett vizsga nem szakítható meg. A szóbeli vizsgán utoljára vizsgázó diákot a közvetlenül előtte vizsgázó diák a

vizsga helyszínén köteles megvárni és feleletét végighallgatni.

- A szóbeli vizsgák nyilvánosak, de a megtekintési szándékot legkésőbb a vizsganap előtti munkanapon írásban jelezni kell az iskola igazgatóságán, és csak akkor engedélyezhető, ha azzal a vizsgáló is egyetért.

11.8. Az írásbeli vizsgák rendje:

- A vizsgateremben az ülésrendet a felügyelő tanár jegyzőkönyvben rögzíti. A tanulók csak az iskola bélyegzőjével ellátott papíron dolgozhatnak. A rajzokat ceruzával, minden egyéb munkát tollal kell elkészíteni. Az íróeszköztől a tanulók maguk gondoskodnak.
- Egy vizsganapon legfeljebb két írásbeli vizsga szervezhető.

11.9. A vizsgák helye, ideje és magatartási szabályai

- A vizsgák az iskola épületében az igazgató által kijelölt vizsgatermekben és időpontokban zajlanak.
- A vizsgázók kötelesek az előre kifüggesztett vizsgabeosztás szerint pontosan megjelenni, az alkalomhoz illő öltözékben. A tanulók a vizsgateremben segítséget nem vehetnek igénybe, egymással nem beszélgethetnek és a vizsga rendjét nem zavarhatják meg. A dolgozat írásához csak a dolgozaton feltüntetett segédeszközök használhatók.

11.10. A vizsgáztató tanárok megbízása és a vizsgák dokumentálása

- A vizsgáztató tanárokat és a vizsgabizottság tagjait az igazgató bízza meg feladatuk ellátásával, melyről a vizsgát megelőzően legalább 1 héttel szóban értesíti az érintetteket. A vizsgákon a tanuló osztályfőnöke tanácskozási joggal vehet részt.
- Az írásbeli dolgozatot a szaktanár piros tollal javítja, a hibák megjelölésével értékeli és aláírásával látja el.

II. HELYI TANTERV

12. A választott kerettanterv, az iskolában tanított kötelező és nem kötelező (választható) tantárgyak és óraszámok

1. Iskolánk helyi tanterve az Emberi Erőforrások minisztere által kiadott kerettantervek közül az alábbi kerettantervekre épül:

A kerettantervek kiadásáról és jóváhagyásáról szóló 51/2012 (XII.21. EMMI rendelet:

1. sz. mellékletében szereplő „Kerettanterv az általános iskola 1-4. évfolyamára”
- 2.sz. mellékletében szereplő „Kerettanterv az általános iskola 5-8. évfolyamára”

2. Iskolánk helyi tantervében a kötelező tanítási órák keretében tanított tantárgyak tananyagai és követelményei megegyeznek az oktatási miniszter által kiadott kerettantervekben meghatározott tananyaggal és követelményekkel.

Mivel a kerettantervek által előírt tananyagok a tantárgyak számára rendelkezésre álló időkeretnek csak a 90%-át fedik le, a fennmaradó 10%-ot iskolánk pedagógusai a célnyelvi tanórák magasabb óraszámára, illetve a kerettantervben szereplő tananyag, követelmények, elmélyítésére, gyakorlására, a tanulói képességek, a tantervben meghatározott kompetenciák fejlesztésére használják fel.

A kéttannyelvű oktatást az EMMI által kiadott „A két tanítási nyelvű oktatás irányelvei” szabályozzák. Iskolánk az EMMI 4/2013 (I. 11.) rendelet 2. Sz melléklete „Kerettanterv a két tanítási nyelvű általános iskolai célnyelvi oktatáshoz” alapján alakítja ki helyi angol tantervét és az erre épülő tantárgyi programokat.

Iskolánkban nem szervezünk tagozatos képzést, alapvetésünknek megfelelően valamennyi tanulóink számára minden képzési lehetőséget felkínálunk. A kötelező és a kötelezően választható óraszámokon belül biztosítjuk a tantervi követelmények teljesítését.

- Az általános iskolai két tanítási nyelvű oktatás az iskola első évfolyamán kezdődik és a nyolcadik évfolyamon legalább a KER szerinti B1 célnyelvi tudásszinten fejeződik be. Annak érdekében, hogy tanulóink a 8. osztály befejezésekor elérhessék a B2 szintet, a fenntartó biztosítja, hogy a célnyelvre előírt minimálisan kötelező óraszámnál (5) nagyobb óraszámokban tanulják gyerekeink az angol nyelvet.

- Második idegen nyelvként a kötelezően választható óraszámokon belül biztosítjuk a német nyelv tanulását.
- A két tanítási nyelvű oktatás irányelve alapján, a célnyelven tanulják tanulóink a matematika, informatika, természetismeret, fizika, földrajz, biológia, kémia, rajz, testnevelés tantárgyakat az érvényes óraterv szerint évfolyamonként minimum három tárgyat választva, az éves tantárgyfelosztás alapján.
- A számítástechnika tantárgy oktatását a második évfolyamon indítjuk a kötelező órakeret terhére,
- A zenei képzés és hangszerstanulás lehetőségét minden tanulóink számára biztosítjuk.

Óraszámok a 2015-16-os tanévre és a 2016-17-es tanévtől kezdve

14. Taneszköz választás szempontjai

Iskolánkban a nevelő – oktató munka során többnyire olyan nyomtatott taneszközöket használunk a tananyag feldolgozásához, amelyeket az oktatási miniszter hivatalosan jóváhagyott.

A nyomtatott taneszközökön túl néhány tantárgynál egyéb eszközökre is szükség van, melyek körének pontos meghatározása a szakmai munkaközösségek kompetenciája.

A kötelezően előírt taneszközökről a szülőket minden tanév előtt tájékoztatjuk, a nevelőtestület által elfogadott tankönyvlistát a szülői szervezettel egyeztetjük, egyetértésük birtokában készítjük el a tankönyvrendelést.

Iskolánk a tankönyvek és taneszközök kiválasztásánál a következő alapvető szempontokat veszi irányadónak:

- legyen összhangban, a pedagógiai programban kifejtett pedagógiai alapelvekkel, értékekkel, célokkal, feladatokkal – legyen összhangban a helyi tantervvel,
- legyen alkalmas differenciálásra, képességfejlesztésre,
- képességfejlesztésen belül különösen figyelünk arra, hogy a választott eszköz alkalmas legyen a problémamegoldó gondolkodás, kreativitás fejlesztésére,
- legyen alkalmas a tevékenységeken keresztül szervezett tanulásra,
- a gyerekek életkori sajátságainak megfelelő módszerek alapján tervezze meg a tevékenységeket,
- a gyerekek számára egyértelmű, áttekinthető, érthető utasításokat, feladatokat tartalmazzon,
- ösztönözze a sokoldalú kommunikációt,
- az eszközök ára ne jelentsen elviselhetetlen terhet a családnak.

A taneszközök kiválasztásáról a szakmai munkaközösségek döntenek a fenti szempontok figyelembe vételével.

15. A képzés folyamata, pedagógiai szakaszolása

A képzés szakaszai, szerkezete

Az iskola feladata a tanítás – tanulás magas fokú, a kor színvonalához és a megváltozott iskolarendszerhez igazodó megszervezése. A cél nem csupán az ismeretek elsajátíttatása, hanem olyan széles kínálatú tevékenységrendszeren alapuló, komplex személyiségfejlesztés, melynek hatására a tanulóknál fokozatosan kialakul az önművelődés igénye, valamint olyan magatartásformákkal gazdagodnak, melyek az egyén és a közösség számára egyaránt hasznosak, a későbbi társadalmi beilleszkedést segítik.

Az értelmi felkészültség olyan pszichikus nagyrendszer, amely az információk kezelését oldja meg sajátos motívumok (érdeklődés), képességek (megismerés, kommunikáció, gondolkodás, tanulás), készségek (pl. íráskészség) és ismeretek (pl. nyelvtani fogalmak) készleteinek felhasználásával.

15.1. Alapozó oktatás-alapfok első szintje

Az iskola alapozó szakasza egy életen át meghatározó szerepet játszik a tanuláshoz való viszony kialakításában.

A gyerek iskolai (és későbbi) sikeressége döntően az alapozó kezdő szakaszon múlik, melynek záloga a nyugodt, hosszabb idejű alapozás, amely nem terheli felesleges és megalapozatlan ismeretekkel a gyereket. Kellő időt hagy a képességfeltárássra, fejlesztésre miközben figyelembe veszi a gyerek személyiségét, egyéni haladási tempóját. Preventív a nehézségekkel szemben, illetve azonnali személyre szóló fejlesztést nyújt valamely nehézség megjelenésekor.

15. 1. 1. Alapozó szakasz (1 - 4. évfolyam)

Iskolánkban kiemelt figyelmet szentelünk az alapozó szakasznak, melyet az alapkészségek fejlesztésén túl a gyerekek és személyiségük, képességeik minél alaposabb megismerése, fejlesztése, tanulási és együttműködési motivációjuk kialakítása jellemez. Olyan tanítási – tanulási szakasznak tekintjük, mely a képességek szerinti előrehaladást, az egyéni tempót maximálisan figyelembe veszi. A tevékenységekbe ágyazott közös erőfeszítés, az együttes élmény eredményként alakul ki a gyerekekben a bevontság, elfogadottság, biztonság és az öröm érzete.

A kivárás okozta biztonságérzet alapozza meg gyerekeinkben a helyes önértékelés, önismeret és önbizalom kialakulását.

Fontos a tapasztalatok gyűjtése, a megfigyelések rendszerezése, az ok – okozati összefüggések felismerése.

E szakasz feladata a biztos számfogalom kialakítása és az alpműveletek elsajátítása, a logikus gondolkodás fejlesztése.

A gondolkodási képességek fejlesztésekor a rendszerezési, kombinatív, szabályalkotó képesség fejlesztése tapasztalati szinten, tárgyakkal, játékokkal, döntően manipulációs úton.

Cél e szakaszban a kommunikációs képességek, az olvasási készség, beszédképesség folyamatos fejlesztése a szövegértéssel és szövegképzéssel együtt. A megismerési képesség fejlesztésében fontos feladat a szemléletes megfigyelések biztosítása, a megfigyelések szóbeli alkalmazása, ezáltal a fogalmi készlet és a szókincs bővítése. A nyelvtani ismeretek alapozása, és a jártasságszerzés a szótárak és lexikonok használatában.

Az idegen nyelv tanításában az alapozó szakaszban a nyelvtanításra jellemző a kommunikatív jelleg. Ezért az első osztálytól kezdve célunk, hogy képessé tegyük a gyerekeket az életkori sajátosságaiknak megfelelő nyelvhasználatra. Törekvünk, hogy tevékenységeken, életszerű helyzeteken alapuló, autentikus nyelvi anyag felhasználásával oktassunk. Fejlesztve a négy alapképességet felkészítjük a gyereket az önálló nyelvhasználatra.

A mindennapi testmozgás biztosításával, gyógy testnevelés megszervezésével célunk a fizikailag egészséges, életkoruknak megfelelő állóképességű gyerekek nevelése.

Kirándulások, séták során törekszünk a környezet harmonikus, természet szerető - óvó magatartás kialakítására.

15.1.2. Általános alapoktatás befejező része 5-8. évfolyam

Az alapoktatás második szakasza (5 - 8. évfolyam) melynek célja a négyéves alapozó szakasz tanulmányai során elsajátított ismeretek megerősítése, valamint az önálló tanulási stratégiák elsajátíttatása a diákokkal.

Ebben a képzési szakaszban a gyermekek személyhez kötődésében, tanulási motivációjában észlelhető változás lehetővé teszi, hogy egyre több tantárgy tanítása szaktanári rendszerben történjen, mely együtt jár a tantárgyi követelmény és teljesítményszint növelésével.

A gyerekek életkori sajátossága, a társas kapcsolatok felértékelődése lehetővé teszi a tanulási folyamatokban a kooperatív – interaktív munkaformák mind gyakoribb alkalmazását, melyek során a személyiségjegyek pozitív formálódása mellett eszközzé fejlődik a kommunikációs képesség néhány területe.

A tanulási tevékenység céltudatosabbá válása mellett fokozott figyelmet kell fordítani a tanulási technikák kialakítására, fejlesztésére. Szükségesnek tartjuk, a képzési szakaszt egyetlen tanulási – tanítási egységként kezelni, a továbbhaladási – átlépési követelményeket a szakasz végére meghatározni, mely iskolánk képzési szerkezetében fontos szakasz határ.

A tanulási folyamatok szervezésében az állandó csoportbontás mellett ez a szakasz lehetőséget ad az egyénre orientált, egyéni vagy kiscsoportos differenciált felzárkóztatásra és képességfejlesztésre, valamint a fakultációs programú tehetséggondozásra. Ebben a

képzési szakaszban egyre több autonóm tantárgy jelenik meg. Fontos feladatunk a tanulási tevékenység céltudatos tevékenységgé alakítása, a tanulás értékének tudatosítása, valamint a tantárgyak iránti érdeklődés és a tantárgyi kötődések erősítése a pályorientáció szolgálatában.

A megismerési folyamatban a megfigyelések írásbeli lejegyzés képességének fejlesztése. Értelmezési képességek fejlesztése törvények, szabályszerűségek megismerésével, indoklási, bizonyítási képességek gyakoroltatásával. A kommunikációban a szövegértési és szövegalkotási képesség fejlesztése szóban és írásban.

A gondolkodás fejlesztésében előtérbe kerülnek az elvont gondolkodásmód és problémamegoldó képességek fejlesztését erősítő feladatok.

Az informatikában a könyvtár, mint forrásközpont használatának, valamint a személyi számítógép működtetésének, oktatóprogramok használatának készség szintjének fejlesztése.

Hangsúlyos tanulóink képzésében a képességfejlesztés és a tehetséggondozás, melyek jellemző módszere a differenciálás, valamint a tevékenykedtetés (produktív és reprodukív művészi, technikai és sporttevékenységek)

16. A képzés sajátosságai

16.1. Iskolánk az iskolarendszerben meghatározott helyzete szerint:

- Általános iskola
- Négy évfolyamos gimnázium (10.-13. évfolyam)
- két tanítási nyelvű iskola, nyelvi előkészítő évfolyammal

- Ennek alapján iskolánk oktatási-nevelési rendszere az alábbiak szerint épül fel:
- egész napos nevelési-oktatási pedagógiai munka
- kötelező, kötelezően választható és szabadon választható foglalkozások
- szabadidős nevelő tevékenységek

16.2. Az iskolánk alapszolgáltatásai tanulók részére

- Kötelező tanórákon való részvétel
- Kötelezően választható tanórákon való részvétel
- Tanórákon kívüli foglalkozásokon való részvétel (differenciált foglalkozások és az adott tanévben meghirdetett szakkörök, klubok)
- Mindennapos testedzés lehetősége
- Rendszeres iskolai egészségügyi vizsgálatokon való részvétel
- Tanítás előtti és tanórák utáni ügyelet biztosítása
- Fejlesztő foglalkozásokon való részvétel, szükség esetén a pedagógiai szakszolgálat bevonásával
- Iskolánkban rendezett kulturális és egyéb rendezvényeken, versenyeken való részvétel lehetősége
- Iskolai sportkör szolgáltatásainak igénybevétele
- Diákétkeztetés biztosítása

16.3. Indítandó osztályok, csoportok száma, létszáma

Az osztály

Az első - nyolcadik évfolyamon az iskola tanulóinak szervezeti alapegysége az osztály, amelynek felelős vezetője az osztályfőnök. Az osztálylétszámok a törvényben előírt átlagléttszámok alatt alakulnak az egyes évfolyamokon.

A csoport

Az osztályok adott tantárgyakból csoportokra bonthatók, valamint csoportokat lehet kialakítani a nyelvi szint szerinti fejlesztésre (pl. magyar, mint idegen nyelv tanítása, magyar nyelvi fejlesztés, angol nyelvi fejlesztés). A csoportokat dinamikus egységként kezeljük. A tanuló kérheti az osztályfőnök segítségét, ha csoportbeosztásán változtatni kíván. Az osztályfőnök, a szaktanár és egy szakmailag kompetens kolléga a tanulót meghallgatva javaslatot tehet az igazgatónak a csoportbeosztás megváltoztatására. A javaslat elfogadásáról az igazgató dönt. A csoportba sorolás, átlépés adminisztratív teendői osztályfőnöki hatáskörbe tartoznak.

17. A tanulásszervezés formái

Vizsgálatok igazolják, hogy csak az a tudás hatékony és tartós, amelyhez aktív módon, tevékenység által egyéni vagy csoportos erőfeszítés által jut el a gyerek. Pedagógiai tevékenységünk középpontjába ezért a tevékenységközpontúság áll, mely forma látszólag időigényesebb, de maradandóak és valódiak az eredmények.

17.1. A tanórák szervezésének alapelvei

- A differenciálás, mely figyelembe veszi a tanulók eltérő fejlődési ütemét, eltérő képesség struktúráját. Egyénre szabott feladatokkal fejleszt, egyaránt szolgálva a tehetséggondozást és a felzárkóztatást.
- Tevékenységközpontúság
- A tanulók életkori sajátosságaihoz igazodva egyéni, páros és csoportmunka

A tanulásszervezés egyéb formái:

17.2. EPOCHA:

Terveink szerint az elemi orientációs szakasztól kívánjuk alkalmazni ezt a szervezési formát, melyben adott időegység alatt, egymást követő napokon (két-három hét alatt) dolgoznánk fel egy témakört, ez főként a kis heti óraszámúval rendelkező tantárgyak esetében jelentene minőségi változást (pl. történelmi korszak, fizika-kémia témakörök)

A epocha a tanórai foglalkozások ciklikus megszervezésének rendje, melynek keretei között adott tantárgy, adott műveltségi terület, adott félévre számított tanórai foglalkozásait nem egyenletesen, minden tanítási hétre elosztva, hanem ciklikusan egy-egy időszakra összevonva szervezik meg.

Ez a szervezeti megoldás lehetővé teszi, hogy a tanulók figyelme, érdeklődése tartósan egy-egy műveltségterületre koncentrálódjon, változatos eszközökkel, projekt módszer támogatásával sajátítsanak el egy-egy tananyagot.

17.3. TÉMAHÉT:

A tananyag komplex elsajátításának egyik lehetséges formája az ún. témahét, amikor az adott tárgykört a diákok három-öt tanítási napon, esetleg hosszabb időkeretben iskolai és iskolán kívüli helyszíneken, rugalmas időkeretek között, változatos tevékenységtípusok és sokszínű módszertani eszközök segítségével dolgozzák fel.

17.4. Projektoktatás-projekthét:

Projektoktatás, pedagógiai projekt. Valamely összetett, komplex, gyakran a mindennapi életből származó téma; a témafeldolgozáshoz kapcsolódó célok, feladatok meghatározása, a munkamenet és az eredmények megtervezése; az eredmények

bemutatása. A projektmódszer egy sajátos tanulási egység, amelynek középpontjában egy probléma áll. A feladat nem egyszerűen a probléma megoldása vagy megválasztása, hanem a lehető legtöbb vonatkozásnak és összefüggésnek a feltárása, amely a való világban az adott problémához organikusan kapcsolódik.

A projektmódszer a tanulói tevékenységek tudatos tervezését igényli. A tervezés két fő szinten kell, hogy történjen: Az első az egész folyamatra vonatkozik, amely során meghatározott ismeretekhez és képességekhez kívánjuk eljuttatni a tanulókat. A másik szint az egyes projektek megtervezését jelenti, amelyhez a tanári motiváció és segítség tudatos jelenléte szükséges. A projekt lényege, hogy egy téma kibontása - több műveltségi területet érintve – teljes tevékenységekörön keresztül zajlik, a produktum létrehozása során a fő hangsúly a folyamaton van.

A problémafelvetés, célkitűzés, tervezés, megvalósítás, értékelés folyamatának megélésén túl a tevékenységek sokszínűsége, összetettsége egyszerre ad lehetőséget az együttműködésre és arra, hogy minden tanuló megtalálja érdeklődésének, képességének megfelelő feladatot. Megélje az egyéni és a közös siker, alkotás élményét. (téma nap, témahét, erdei iskola szervezése mellett tantárgyi programok rendszerezésének-szintézisének kiváló formája)

17.5. Infó-kommunikációs technológiával (IKT) támogatott tanulószervezés:

Azok a hagyományos (instruktív) és konstruktív pedagógia elveire épülő, az információs társadalom kompetenciáinak fejlesztését megvalósító tanítási-tanulási módok, módszerek, amelyek alkalmazásakor az infó-kommunikációs technológia, mint eszköz és taneszköz jelenik meg a tanítás-tanulás folyamatában. Ezáltal új pedagógiai gyakorlatok kialakítására, vagy a meglévők módosítására nyílik lehetőség.

17.6. Tanulmányi és osztálykirándulások, táborok

Fontos elemei iskolánk pedagógiai eszköztárának, melyek szervezésének kiemelt céljai:

- Ismeretszerzés, a haza megismerése – hazaszeretet erősítése
- Közösségformálása
- Természeti környezetünk megismerése, annak szeretete és védelme
- Turisztika, testedzés, aktív pihenés, sport

18. Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei

Ellenőrzési – mérési – értékelési rendszerünk

Pedagógiai gyakorlatunkban alapvető a kitűzött célok, feladatok, a meghatározott követelmények, a kijelölt tevékenységek, a megválasztott eszközök hatásának, a teljesítményeknek, illetve a nevelési eredményeknek a vizsgálata.

Iskolánk célja, hogy minden tanulónk saját lehetőségeinek optimumáig jusson el erkölcsi, érzelmi, értelmi és testi fejlődésében. E cél érdekében biztosítanunk kell számukra a megfelelő szintereket, ahol e képességek kifejlődhetnek, ahol felfedezhetik, megismerhetik önmagukat.

E nevelési – oktatási folyamatnak szerves része az ellenőrzés és az értékelés, melyekben jellemzően ugyanazon elveknek kell érvényesülni, mint az egész folyamat valamennyi területén.

Az értékelés során folyamatosan, rendszeresen össze kell vetnünk a tanulók fejlődéséről nyert adatokat a tanulók fejlődése iránt támasztott követelményekkel. Az ellenőrzés nem szorítkozik csupán az ismeretek, készségek értékelésére. Iskolánk „nevelésközpontúsága” szükségessé teszi, hogy folyamatosan értékeljük a tanulók képességeinek, magatartásának, egész személyiségének fejlődését.

Fontos, hogy ellenőrző – értékelő munkánk során szem előtt tartsuk minden egyes tanuló fejlődésének jellemző vonásait, élettani sajátosságait és a közösségben elfoglalt helyzetét.

18. 1. A nevelés és tanulás folyamata és értékelése

Az ellenőrzés során információkat, tapasztalatokat gyűjtünk, tényeket rögzítünk.

E folyamat lényeges kiegészítője az elemzés, melynek során a kapott eredmények elemeire bontását, összevetését, következtetések levonását, az eredmények tárgyyszerű rögzítését végezzük. Az elemzés eredménye ad alapot az értékelésre.

Az értékeléskor összevetjük a végzett munka eredményét a célokkal, tervekkel. Az értékelésnek mindig tényeken kell alapulnia.

Értékelésünkhöz meg kell fogalmazni cél és feladatrendszerünket és az ehhez tartozó követelményrendszert, mindezek figyelembe vételével a tanulási folyamat három szakasza adja a rendező elvet, (bemenetel – folyamat – kimenetel) éppen ezért munkánk során a mérés mindhárom típusát használjuk:

- diagnosztikus (helyzetfeltáró)
- szummatív (összegző, értékelő-minősítő)
- formatív (fejlesztő)

A különböző típusú témazárók százalékos értékelését a Helyi Tanterv szabályozza. A témazárók eredményeit a félévi és év végi értékelésben súlyozottan számítjuk.

A személyre szóló fejlesztés, differenciálás hangsúlyozásakor igen nagy szerepe van időről időre a helyzetfeltáró mérésnek, mert csak ennek alapján lehet kidolgozni azt a formáló, fejlesztő értékelést, amelyet a tanulókhoz, szülőhöz eljuttatva, segíthetünk a továbblépés irányainak, feladatainak közös megtalálásában.

Ha jelentősebb elmaradást tapasztalunk valamely tárgyban, akkor törekszünk feltárni a hiányosságok körét, mélységét, okát és meghatározzuk a szükséges teendőket. (fejlesztő foglalkozások, korrepetálások)

18. 2. Az értékelés szinterei

A tanulók fejlődésének nyomon követése, teljesítményének értékelése sokféle, változatos információ alapján történik:

- tanító – tanuló napi kapcsolata
- szülő – pedagógus párbeszéd
- szociometriai felmérések a társas kapcsolatokról
- kérdőívek, beszélgetések a tanulási szokásokról
- önértékelő lapok vezetése (tantárgyak, magatartás, szorgalom)
- önértékelő megbeszélések az osztályközösségben, tanulócsoporthoz
- egy osztályban tanító pedagógusok rendszeres megbeszélései
- a napi tanulási kötelezettségek teljesítésének ellenőrzése szóbeli feleletekkel, tesztekkel, az írásbeli feladatok javításával
- összegző kép a tanuló munkájáról, fejlődéséről, témazáró felmérésekből, dolgozatokból, szóbeli feleletekből, elkészített alkotásokból, kiselőadásokból, a testi fejlődést nyomon követő mérésekből, teljesítményekből.

18. 3. Az értékeléssel szemben támasztott követelményeink:

- pozitív, serkentő hatású és kiszámítható legyen
- segítse a hibák rendszeres feltárását, kijavítását
- nevelje tanulóinkat rendszeres munkára
- segítse a tanulók helyes önértékelésének és igényességének kialakulását

18. 4. Az értékelésünk feladata

- következtetés a nevelés és a tanítás-tanulás folyamatának hatékonyságára
- eredményeink viszonyítása az országosan vagy az általunk megfogalmazott értékekhez
- a követelmények teljesítésének szintje alapján a korrekció helyének, módjának meghatározása
- a tanulók egyéni eredményeinek viszonyítása korábbi teljesítményükhöz
- a tanulók tantervi követelményekhez viszonyított tényleges teljesítményének minősítése (érdemjegyek)

18. 5. Az értékelés módja

- szóbeli: az előző tanítási órákon feldolgozott ismeretek rendszeres ellenőrzése önálló feleletek és kérdésekre adott válaszok alapján
- írásbeli: számítási és elméleti feladatok megoldásában, megértésében, ábrázolásában elért gyakorlottság ellenőrzése
- gyakorlati: a kísérletek, mérések, műveletek elvégzésében elért gyakorlottság mérése, az elméletben megtanultak gyakorlati alkalmazása

18. 6. Értékelésünk elvei, súlypontjai

- a rendszeres szóbeli fejlesztő, megerősítő értékelése (nem minősítése) továbbhaladáshoz szükséges legfontosabb jelenségek, fogalmak, összefüggések, törvények ismerete, értelmezése
- ismeretek alkalmazásában elért jártasság, begyakorlottság ellenőrzése
- a nevelés – oktatás eredményeként kialakult készségek ellenőrzése
- a tanulók teljesítményeinek értékelési alapja a különféle méréseken elért eredmény
- írásbeli és szóbeli feleleteknek egészséges aránya az ellenőrzés - értékelés folyamatában
- a tanulók teljesítményének rendszeres szóbeli fejlesztő, megerősítő értékelése (nem minősítése)
- kiemelt szerepet kap értékelési rendszerünkben a gyerek önellenőrzési – önértékelési tevékenysége
- az osztályozás és az írásbeli értékelés rendszere évfolyamtól és tantárgytól függően változhat a havi egy érdemjegy, mint alapelv figyelembe vételével
- tanév végén és a további évfolyamokon félévkor és tanév végén tantárgyanként osztályzattal történik a tanulók teljesítményének értékelése, amely tükrözi az évközi szereplésüket, igyekezetüknek, teljesítményüknek változási irányát, az értékelés

kiegészülhet szöveges értékeléssel is (tanári értékelés, tanulói önértékelés összesítése)

- a tanulók tantárgyi teljesítményét a szaktárgyat tanító pedagógus ellenőrzi, értékeli és osztályozza teljes jogkörrel és felelősséggel
- az első évfolyamon szövegesen értékelünk, a többi évfolyamon minden tantárgyat osztályozunk
- A tanuló az iskola igazgatójának engedélyével az iskola két vagy több évfolyamára megállapított tanulmányi követelményeket egy tanévben, illetve az előírtnál rövidebb idő alatt is teljesítheti.

18. 7. Az iskolai beszámoltatás rendje- ellenőrzés, értékelés, osztályozás

- Az ellenőrzés - értékelés - osztályozás a pedagógiai tevékenység szerves része, melynek jelentős szerepe van a személyiség fejlesztésben: ösztönzést ad fejleszt a felelősségérzetet és önértékelő képességet, önnevelésre készítet.
- Az ellenőrzés-értékelés a tantárgyi tantervekben rögzített követelmények figyelembevételével történik.
- Az objektív, igazságos értékelés - osztályozás előfeltétele a világosan megfogalmazott és következetesen érvényesített követelményrendszer. Ugyanakkor a tanulót önmaga teljesítményéhez, egyéni képességeihez is viszonyítani kell. Az értékelés, osztályozás a tanulókat egyénenként is segítik abban, hogy a tőlük elvárható maximumot nyújtsák. Akár elismerő az értékelés, akár bíráló, legyen a bizalomra építő.
- Az iskolai időszakos és rendszeres írásbeli beszámoltatása a pedagógiai munkánk szerves része, mert fejleszti a mondanivaló összefüggő mondatokban való kifejezésének képességét, megkívánja a koncentrált munkát, a jó időbeosztást. Fajtái: írásbeli felelet, témazáró dolgozat.
- Írásbeli felelet a mindennapi számonkérés egyik formája, mellyel egy-egy anyagrész, vagy részismeret elsajátításának mértéke ellenőrizhető. Eszköze írásban rögzített kérdések, feladatlapok, értékelése érdemjeggyel történik. Az írásbeli felelet súlya szóbeli feleletével azonos.
- Témazáró dolgozat egy terjedelmesebb, összefüggő ismeretanyag ellenőrzésére szolgál, mely a pedagógustól komoly előkészítést, a tanulótól elmélyültebb felkészülést kíván. Formája azonos az írásbeli feleletével (kérdések, feladatlap, témakifejtés), súlya viszont nagyobb. A témazáró dolgozat értékelése érdemjeggyel történik, jelölésére a pedagógus megkülönböztető jelzést alkalmazhat.
- A témazáró dolgozatot elő kell készíteni, az írásbeli ellenőrzést kötelező a pedagógus részéről előzetesen minimum egy héttel előbb bejelenteni.
- A tanulók túlterhelésének elkerülése érdekében egy tanítási napon 1 írásbeli témazáró dolgozatnál több nem íratható.
- Bármely tantárgy ellenőrzési - értékelési rendszerében a folyamatosság

elengedhetetlen követelmény. Az ellenőrzés formái tantárgytól, tananyagtól, az oktatási céltól, a tanulók egyéniségétől és számos más tényezőtől függően rendkívül változatosak lehetnek. A szóbeli feleletek elsődlegességet élveznek. Az egyes tantárgyak helyi tantervében évfolyamonként meg kell határozni a tanév során írandó témazáró dolgozatok számát.

- A félévi és év végi minősítés - osztályozás ne legyen mechanikus művelet, tükrözze a tanuló évközi szerepléseit, értékelje az igyekezetét, a teljesítmény változásának irányát.

18.8. A tanulmányi eredmények értékelése

Jeles (5): Tanulmányaiban kiemelkedő teljesítményt nyújt, aktív, az ismereteket alkotó módon, szabatosan, áttekinthető formában képes kifejezni, érdeklődése önálló ismeretszerzésben is megnyilvánul.

Jó (4): A törzsanyagot elsajátítja és megfelelő szinten alkalmazni is tudja. Gondolatait szóban és írásban áttekinthető formában képes kifejezni. Az órákra rendszeresen készül.

Közepes (3): Kisebb hiányosságai vannak, de törekszik ismereteinek önálló kifejezésére. Órákra való készülése nem elég egyenletes. Ismereteit kisebb tanári segítséggel képes csak alkalmazni.

Elégséges (2): A tantervi minimumot teljesíti. Ismereteit csak rendszeres tanári segítséggel tudja alkalmazni. Szóbeli és írásbeli kifejezőképessége gyenge, nehézkes.

Elégtelen (1): Nem tesz eleget a minimális tantárgyi követelményeknek.

- A tanulók tantárgyi teljesítményét a tárgyat tanító pedagógus ellenőrzi, értékeli, osztályozza - teljes jogkörrel és felelősséggel.
- Az értékelés - osztályozás a hagyományos ötös fokozatú rendszerben történik: jeles, /5/, jó /4/, közepes /3/, elégséges /2/, elégtelen /1/. Az egyes fokozatok tartalmát a helyi tantervek követelményei határozzák meg.
- Az átfogóbb dolgozatok, témazáró dolgozatok osztályozása tantárgytól és évfolyamtól függetlenül a következő értékrendszer szerint történik:
elégtelen: 0%-44%;
elégséges:45%-59%;
közepes: 60%-74%;
jó: 75%-89%;
jeles: 90%-100%.

A röpdolgozatok értékelésekor a határok szigorodhatnak, erről a szaktanár köteles tájékoztatni a tanulókat.

- A különböző évfolyamokon angol nyelvből a diákok a félévek szintfelmérésén vesznek részt. Az, hogy a tanuló melyik csoportban folytathatja nyelvi tanulmányait, az itt elért eredménytől függ.
- Azokban az évfolyamokban, ahol lehetőség van emeltszintű oktatás igénybevételére, a diákok választhatnak az iskola által megadott tantárgyak közül.
- A félév és a tanév végén az egyes tantárgyakban elért kiemelkedő teljesítményért a tanuló dicséretet kaphat. A dicséretek az ellenőrzőben és bizonyítványban is dokumentálni kell.

18.9. A magatartás és szorgalom értékelésének elvei:

Az értékelési rendszerünk nem kritériumokat jelöl, hanem viszonyokat, szociális relációkat jelenít meg.

Az iskola házirendje alapnormákat közvetít a közösség felé, a tényleges normarendszert azonban a közösségek állítják maguk elé.

18.10. A tanulók magatartásának, szorgalmának minősítése:

A magatartás és szorgalom minősítésére félévkor és a tanév végén az osztályfőnök tesz javaslatot az osztályban tanító pedagógusok közösségének. Előzetesen megismeri az osztályközösség, illetve az osztály diákönkormányzatának véleményét az egyes tanulókról.

Az osztályfőnök javaslatát a testület többségi döntéssel véglegesíti. Az adott osztályban több tantárgyat tanító pedagógus véleménye többszörösen számítandó. Szavazategyenlőség esetén az osztályfőnök véleménye a mérvadó.

A magatartás minősítése: példás /5/, jó /4/, változó /3/, rossz /2/.

Szorgalom: példás /5/, jó /4/, változó /3/, hanyag /2/.

Minősítési rendszer magatartásból:

A magatartási fokozatok a tanulók életkori sajátosságaihoz igazodva fejezik ki a tanuló közösséghez, annak tagjaihoz való viszonyát (felelősségérzet, önállóság, közösség érdekében végzett tevékenység, viselkedés, hangnem).

Példás fokozat elnyerésének feltételei: a tanuló:

- iskolai és iskolán kívüli magatartásában, hangnemében, viselkedésében példát mutat,
- házirendet megtartja, és arra törekszik, hogy mások is megtartsák,
- a közössége érdekében önként, szívesen vállal feladatot,
- az önként vállalt, vagy rá bízott feladatot képességeihez mérten a legjobban hajtja végre,
- együttműködési készség, segítőkészség jellemezi kapcsolataiban,
- becsületes minden helyzetben,
- óvja, védi, szűkebb és tágabb környezetét,
- helyes értelemben vett önállóság jellemezi.

Jó fokozat feltételei:

- a példás szintnél alacsonyabb szinten teljesíti a feltételeket, magatartása esetenként kifogásolható.

Változó fokozat feltételei:

- a fenti követelményeknek nem folyamatosan, hanem változó intenzitással tesz eleget,
- osztályfőnöki vagy igazgatói figyelmeztetése van,
- házirend ellen ismételten vét,
- a közösségi munkából nem szívesen vállal részt,
- indulatait nem mindig képes fékezni, hangneme esetenként kifogásolható,
- igazolatlan órája van.

Rossz fokozat feltételei:

- ha a fenti követelményeknek folyamatosan nem tesz eleget, vagy 1-1 pontját súlyosan megsérti.
- házirend szabályait nagyon hiányosan tartja be,
- kivonja magát a közösségi feladatokból,
- a közösség munkáját, annak eredményességét gátolja, rossz hatással, rossz példával bomlasztja a közösséget,
- felnőttekkel, társaival szemben őszintétlen, tiszteletlen, vagy durva,
- viselkedéséért a fegyelmi büntetések valamelyik fokozatában részesült.

Minősítési rendszer szorgalmából

A szorgalmi fokozat az egyéni képességet és körülményeket mérlegelve fejezi ki a tanuló tanulmányi munkához való viszonyát (felelősségtudat, cselekvőkészség, rend és fegyelem, pontosság).

Példás fokozat elnyerésének feltételei: a tanuló:

- legjobb képessége szerint tanul,
- munkáját a rend, fegyelem, pontosság, igényesség jellemzi,
- a tanítási órákon aktívan, érdeklődéssel vesz részt, rendszeresen felkészül az órákra,
- írásbeli feladatait mindig rendezetten, áttekinthetően, olvashatóan készíti el,
- részt vesz tanulmányi, kulturális, sport versenyeken, rendezvényeken, többlet feladatokat vállal.

Jó fokozat:

- az előbbi fokozatban megfogalmazott feltételeknek nem felel meg teljes mértékben.

Változó fokozat:

- az iskolai és otthoni munkában csak időnként mutat igyekezetet, ezért teljesítménye hullámzó,
- kötelességét ismételt figyelmeztetés után teljesíti, gyakran nem készíti el, és nem tanulja meg a házi feladatokat, hiányos a felszerelése.

Hanyag fokozat:

- Képességeihez, körülményeihez mérten keveset tesz fejlődése érdekében, kötelességét gyakran elmulasztja, munkájában megbízhatatlan.

18.11. Az otthoni felkészülés kritériumai

- Az otthoni felkészülés (napközi otthon, tanulószoba) szerepe, hogy a megtanított ismereteket alkalmazza, begyakorolja, az újonnan megtanulandó ismereteket előkészítse, lehetővé tegye a differenciálást és képességfejlesztést.
- Az írásbeli házi feladatot mennyiségileg és minőségileg ellenőrizni kell. A tanuló fűzetvezetését értékelni kell.
- Időben hosszabb és elmélyültebb felkészülést igénylő írásbeli és szóbeli házi feladat akkor adható, ha a számonkérés nem a következő napon történik.
- A memoriterek tanulási ideje minimum 1 hét kell legyen.
- Hétvégére a házi feladat – a mindenkor körülmények figyelembevételével (pl. felkészülés írásbeli vagy szóbeli témazáró beszámolóra), a pedagógus egyéni belátására bízva – a fenti szempontok alapján adható. Célszerű a tanulók terhelését tervszerűen összehangolni a különböző tantárgyak között („hálótanmenetek”)

19. Nevelési eredményeink vizsgálata

Tárgya az egyes tanuló személyiségének, illetve a közösségüknek neveltsége. A vizsgálat lényege a viszonyítás, azaz az egyes tanuló személyiségének, illetve a közösség fejlettségét viszonyítjuk az adott időszakra megfogalmazott nevelési céljainkhoz, követelményeinkhez. A nevelési eredményvizsgálatunk tervezett módszerei: a megfigyelés, beszélgetés, pedagógiai helyzetelemzés, a gyerekek produktumainak elemzése, kérdőíves felmérés.

Mozzanatai:

- reális nevelési követelmények megállapítása
- a tanulók által elért neveltségi állapot vizsgálata (egyéni, közösségi)
- a nevelési munkánk eredményességének elemzése
- további feladatok meghatározása

Neveltségi mutatók az egyén neveltségének vizsgálatában:

- a tanuló tevékenysége, a tevékenység folyamatában kialakuló tulajdonságok, készségek, képességek, attitűdök, erkölcsi tudat színvonala
- a tevékenység ösztönző motívumai

Neveltségi mutatók a közösség neveltségi szintjének vizsgálatában:

- közösség tevékenységrendszerének tartalma, kiterjedtsége
- közösség szerkezetének sajátosságai
- közvélemény minősége
- külső kapcsolatainak fejlettsége

A neveltségi eredményvizsgálataink koncepciója az általános pedagógiai alapvetésben és a konkrét kifejtésben került megfogalmazásra.

20. A nevelés – oktatás folyamata során tervezett ellenőrzési és értékelési rendszerünk

A nevelő – oktató munka iskolánkra vonatkozó ellenőrzési, mérési, értékelési és minőségbiztosítási rendszerének meghatározása

- a nevelési – oktatási célok elérését,
- a pedagógiai munka eredményességének, hatékonyságának folyamatos biztosítását,
- az iskolánkkal kapcsolatban álló partnerek (tanulók, szülők, fenntartó, pedagógusok)
- iskolánkkal szembeni elvárásainak történő megfelelést szolgálja.

Ellenőrzés, mérés:

Az ellenőrzés során információkat, tapasztalatokat gyűjtünk, tényeket rögzítünk, ezek elemeire bontását, összevetését, a következtetések levonását, az összefüggések megfogalmazását, az eredmények tárgyyszerű rögzítését le kell végezni.

20.1. Feladata:

Hogy adatokat, tényeket tárjon fel az intézményben folyó tevékenységről, eredményekről.

20.2. Célja:

A feltárt adatok, tények alapján olyan döntéseket lehessen hozni, melyekkel az esetleges hibák, problémák kijavíthatók.

- Az iskolánkban folyó belső ellenőrzés a jogszabályokban és iskolánk belső szabályzataiban (PP, SZMSZ, Házirend) meghatározott előírásoknak való megfelelést vizsgálja.
- Rendjét az éves munkaterv részeként összeállított belső ellenőrzési terv határozza meg.

20.3. A nevelő – oktató munka ellenőrzését és a hozzá kapcsolódó méréseket végezheti:

Pedagógusok esetében:

- igazgató
- igazgatóhelyettes

- munkaközösség-vezető
- munkaközösség
- ellenőrzésre az igazgató által felkért pedagógus
- külső szakértők

Tanulók esetében:

- pedagógusok
- külső szaktanácsadók
- szakértők

20.4. A pedagógiai munka ellenőrzése az alábbi területekre terjed ki:

a) A pedagógusok oktató – nevelő munkáján belül:

- Tanár – diák kapcsolatra, tanulói személyiség tiszteletben tartására
- Szülőkkel való kapcsolattartásra
- A nevelő – oktató munka színvonalára a tanítási órákon, ezen belül az alábbi területekre:
  - A pedagógus előzetes felkészülése és tervező munkája
  - A tanítási óra felépítése és szervezése
  - A tanítási órán alkalmazott módszerek
  - A tanulók ellenőrzése, értékelése
  - A tanulók munkája, magatartása,
  - A pedagógus egyénisége, magatartása
  - Az óra eredményessége, a helyi tanterv követelményeinek teljesítése
  - Felzárkóztatás, tehetséggondozás
  - Az iskolai diákönkormányzat tevékenységének segítése
  - A tanórán és a tanórán kívüli foglalkozások szervezése, ezeken való részvétel aránya
  - Gyermek és ifjúságvédelmi feladatok ellátása
  - A tanulók továbbtanulásának segítése, irányítás
  - A pedagógusra bízott tanterem rendezettsége, dekorációja

b) A tanulók iskolai munkáján belül:

- a helyi tantervben előírt követelmények teljesítésének szintje, tantárgyi teljesítményszintek
- iskolai és osztályközösségben végzett tevékenységek szintje
- tanulói magatartás, viselkedés, fegyelmezettség szintje.

A pedagógusok nevelő – oktató munkájának ellenőrzése folyamatosan történik az évente összeállított és az éves munkatervben meghatározott belső ellenőrzési terv alapján.

A tanulók iskolai munkájának ellenőrzése folyamatosan történik az iskola helyi tanterve, illetve a pedagógusok által összeállított éves tantárgyprogram – tanmenet – munkaterv alapján.

Az iskolai nevelő – oktató munka ellenőrzésének részeként az alább meghatározott méréseket kell elvégeznünk az intézményi minőségirányítási programban előírt időközönként:

20.5. A pedagógusok körében

- Iskolai klímavizsgálat (ötévente)
- SWOT analízis: erősségek – gyengeségek – lehetőségek – veszélyek feltárása (kétévente)
- Pedagógusok értékorientációs vizsgálata (ötévente, illetve PP felülvizsgálat és módosítás alkalmával)

20.6. A szülők körében

Szülői elégedettség mérése

- csoportos interjú keretében szülői értekezleten (évente)
- kérdőíves módszerrel a páros évfolyamokon (háromévente)

20.7. A tanulók körében

A tanuló személyiségét és közösségi magatartását vizsgáló mérések

- szociometriai vizsgálat (évente)
- tanulói elégedettség vizsgálat kérdőíves módszerrel (évente)
- tanulók alapvető személyiségvonásának mérése (évente)

A helyi tanterv követelményének teljesítését vizsgáló mérések:

- évfolyamonként minden közismereti tantárgyból egy-egy témakör lezárását követően a követelmények elsajátítását vizsgáló összegző mérést kell végezni
- az egyes tantárgyakhoz, ismeretkörökhöz kapcsolódó egyéb mérési feladatok:
  - olvasás, szövegértés évente
  - matematika: évente
  - testi fejlettség évente

20.8. Értékelés

Az értékelés lényege viszonyítás a cél és a hatás között, informatív értékkel rendelkezik mind a folyamatra, mind pedig a célra nézve. Az értékelésben visszajelentéseket szervezünk, azaz összefüggéseket keresünk a folyamat, működés eredményéből, a tapasztalt eredményekből (változásokból) kiindulva a célrendszerrel, a folyamatról, hogy az egész rendszert optimalizálhassuk, javíthassuk. Az értékelés mindig tényeken kell, hogy alapuljon, megállapításai tényekkel, adatokkal, jogszabályokkal indokolhatók.

Az intézményi szintű értékelés az alábbi területek értékelését kell magába foglalnia:

- pedagógiai munka folyamatának és eredményességének értékelése,
- tanulói teljesítmények vizsgálata,
- pedagógusok munkájának vizsgálata,
- vezetői munka értékelése,
- intézményértékelés
- nevelő- és oktató munka feltételeinek értékelése
- intézmény és a helyi társadalomkapcsolatának minőségi értékelése

Az értékelésnek mindig az érintettek szempontjait figyelembe véve kell történnie.

Az értékelés szerepe kettős:

- minősíti az elért eredményeket, megerősíti az eddigi tevékenység eredményeit
- feltárja a hibákat, hiányosságokat és így a korrekció, fejlesztés szükségességét fejezheti ki.

Az értékeléssel szemben támasztott követelmények:

- nyilvános, azaz a szempontok és eredmények az érintettek számára hozzáférhetők
- személyre szóló, azaz konkrét, figyelembe veszi az értékelt egyéni jellemzőit
- szakszerű, azaz, eszközrendszerében, módszereiben megfelel a pedagógiai és mérésmethodikai követelményeknek
- ösztönző hatású, azaz a követelményekhez való közelítést szolgálja, megerősítő jellegű
- folyamatos és kiszámítható

Funkcionális szempontból

Az intézmény belső értékelési rendszerének kidolgozásakor a tanulókkal kapcsolatos értékeléseket az értékelés alapvető funkciója lapján érdemes tervezni:

Diagnosztizáló értékelés:

tájékozódás a tanulási folyamat kezdetén az előzetes ismeretekről

Formatív értékelés:

tájékozódás a tanulási folyamat közben, hogy az esetleges elmaradások pótlása

érdekében változtatni lehessen a tanulási folyamaton

Szummatív értékelés:

lezáró – minősítő értékelés a tanulási folyamat végén, a tanulók elért eredményének értékelésére

Viszonyítási szempontból:

A viszonyítási alap szempontjából, vagyis amihez képest valamit eredményesnek vagy eredménytelennek ítélünk, kétféle értékelésről beszélhetünk:

- Kritériumra irányuló értékelés: a tanulók eredményeit a tantervi követelményekhez hasonlítjuk
- Normára irányuló értékelés: a tanulók eredményét egy megfelelően kiválasztott tanulói csoport átlageredményével hasonlítjuk össze.
- Központi standardok

Az iskola nevelő – oktató munkáját az igazgató minden tanév végén – tanulók – szülők – pedagógusok véleményének figyelembevételével átfogóan értékeli.

20.9. A nevelő – oktató munka intézményi szintű értékelésének szempontjai:

- Az iskola működését jellemző legfontosabb adatok (tanulólétszám, tanulócsoportok, pedagógus és dolgozói létszám, beiskolázási adatok)
- A nevelő – oktató munka feltételeinek alakulása (intézményi költségvetés mutatói, tárgyi feltételek: épületek, helységek, berendezések, tantárgyi szakmai anyagok)
- A tanítási – tanulási folyamat eredményessége (tanulmányi átlageredmények, felzárkóztatás, tehetséggondozás területei és eredményei, bukások aránya, versenyeredmények, továbbtanulás alakulása)
- Személyiségfejlesztéssel, közösségfejlesztéssel kapcsolatos nevelői tevékenység eredményessége (diákönkormányzat, osztályközösségek fejlődése, szabadidős tevékenységek, magatartási és viselkedési rendellenességek, gyermek és ifjúságvédelem, veszélyeztetett tanulók)

Pedagógusok nevelő – oktató munkája

- tanítási módszerek
- program és tantervfejlesztés
- továbbképzések
- személyes példamutatás
- tanórán kívüli nevelési feladatok vállalása

Az iskola és a helyi társadalom kapcsolata

- külső kapcsolatok
- részvétel a helyi közéletben
- középiskolák, partnerintézmények visszajelzése

21. Az iskola egészségnevelési programja

13. 1. Elméleti megfontolások

Az egészség megőrzésének szintjei:

- Országok feletti nemzetközi szervezetek (ENSZ, WHO, stb.)
- nemzeti – országos – társadalmi – állami szint:
Alkotmányban rögzített (védőoltások rendszere, egészséges munkahely, egészségügyi szolgáltatások, stb.)
- oktatás, nevelés szintje (oktatási intézményekben valósul meg)
- családi élet szintje
- az egyén szintje

Az iskola egészségnevelési programja hidat kell, hogy képezzen a család és a társadalmi intézményrendszer között.

Iskolánk holisztikus egészségnevelés megvalósítására törekszik. Egészségnevelő tevékenységünknek magában kell foglalnia az emberi szervezet működésével, a betegségek megelőzésével és az életvezetéssel kapcsolatos ismeretek átadását.

Fő célunk, képessé tenni a tanulókat arra, hogy egyre növekedő kontrollt szerezzenek saját egészségük felett, törődjenek egészségükkel, rendelkezzenek az ehhez szükséges információkkal, lehetőségekkel, az egészség, mint életcél fogalmazódjon meg számukra.

21. 2. Az egészség, egészségnevelés fogalma

A személyiséget integrált egészként kell felfognunk, ami azt jelenti, hogy az egyént érő mindenféle hatásra az egész személyiség reagál. Az ember biológiai, pszichés és szocio-kulturális lény. Ez a hármas összetevő szoros egységet alkot. Ebből következően határozhatjuk meg az egészség fogalmát, ami a testi, a szellemi és a szociális egészség dinamikusan változó, alkalmazkodni képes egyensúlyi helyzete.

Az ENSZ Egészségügyi Világszervezete Alkotmányában, 1948-ban rögzített egészségdefiníciót tartjuk ma is a legteljesebb meghatározásnak.

Ezek szerint az egészség nem csak a betegség, illetve a testi fogyatékosság hiánya, hanem a teljes testi-, szellemi- és szociális jólét állapota. Amennyiben ez a hármas egység egyensúlyban van, egészségről beszélünk, de ha az egyensúly megbomlik, betegség következhet be.

Az ember és a környezete között szoros, állandó kapcsolat van, melyben az ember képes alkalmazkodni az őt körülvevő világhoz, és elkerülni a környezeti ártalmakat. A nem megfelelő alkalmazkodást a szervezet megsínyli, testi jellegű vagy pszichés sérülések jöhetnek létre. Ehhez a nagyfokú alkalmazkodáshoz, a negatív hatások tolerálásához a

személyiséget szoktatni kell, ez az egészségnevelés feladata. Az egészségnevelés olyan pedagógiai tevékenység, melynek során az egészséges életmód céljainak megvalósítását tűzzük ki magunk elé.

Az iskola feladata az egészséges életmód tudatosítása, és az egészséges életvitellel kapcsolatos ismeretek megértetése a tanulókkal.

21. 3. A tanulók egészségnevelésének fő feladatai és tartalmi kérdései

Az egészségnevelés fő feladatai követik az egészség fogalmában meghatározott területeket.

Kiterjednek tehát:

- a testi egészség védelmére,
- a lelki egészség védelmére
- és a szociális egészség védelmére.

Az egészségnevelés keretén belül ezek alapján beszélünk szomatikus, mentálhigiénés és szociálhigiénés nevelésről. Bármely nevelési feladat elhanyagolása kihat a másik két nevelési feladatra is, s mindenképpen befolyásolja a teljes egészség egyensúlyát.

Az egészségnevelés feladatai nem csak egymással vannak szoros kölcsönhatásban, hanem kihatnak a nevelés egyéb feladataira is. Közismert, hogy egészségi állapotunk nagymértékben befolyásolja érzelmi-hangulati életünket, embertársainkhoz való viszonyainkat, valamint a közösségi életben való kiegyensúlyozott részvételünket.

A nevelés fő feladatai kivétel nélkül kapcsolatban vannak az egészségneveléssel. Az egészségnek az egyedfejlődés minden szakaszában, a nevelési folyamat minden mozzanatában alapozó szerepe van. Hiánya mindenképpen nevelési akadályként hat vissza.

Az egészségnevelés a személyiségformálás része, azonban az egészséges életmód alapvető kérdéseinek közlése, megtanítása nem jár együtt a személyiség fejlődésével, ezért a megfelelő készségek és szokások kialakítására kell törekednünk. Amikor egészségi jártasságról beszélünk, az a célunk, hogy képessé tegyük a gyermekeket arra, hogy az általunk átadott ismeretek birtokában tudatosan végezzék azokat a tennivalókat, amelyek az egészségi szokások alapjául szolgálnak. A jártasság biztosítja, hogy a gyermekek a legkülönbözőbb helyzetekben is el tudják végezni azokat a tennivalókat, amelyek saját és társaik egészségvédelmével kapcsolatosak. Az egészséges életmódhoz szükséges szokások sokszor ismételt és következetes műveletek következtében alakulnak ki. Jellegzetességük az automatizmus.

21.4. Céljaink:

Megismertetni a tanulókat az egészség testi és lelki aspektusaival: az egészség pozitív üzeneteivel /táplálkozás, testkultúra, szexuális kultúra/ és az egészségkárosító tevékenységekkel/szenvedélybetegségek/.

Ezen ismeretek birtokában egyfajta segítő magatartás kialakítása, aminek forrása az adott témában megszerzett erkölcsi értékrend, és önismeret, önnevelési gyakorlat.

21.5. Követelmények:

- A tanulók ismerjék az egészséges életmódra vonatkozó tartalmi kritériumokat és a szenvedélybetegségek kialakulásának megelőzési lehetőségeit.
- Ismerjenek meg és alakítsanak ki megfelelő készségeket és módszereket az egészséges életmód befolyásolására és megőrzésére.
- Biztos erkölcsi értékrend alapján alakítsák ki viselkedés-kultúrájukat.
- Tudják alkalmazni a primer prevenció lehetőségeit, megfelelő konfliktuskezeléssel és kommunikációs kultúrával.
- Legyenek képesek olyan lelki attitűdök kialakítására, amelyek lehetővé teszik a segítségnyújtás és a segítség elfogadás képességének továbbadását.
- Ismerjék meg rekreációs tevékenységeket, a csoportos és egyéni önismereti, önnevelési gyakorlatokat.
- Legyenek képesek az igazi értékeket megismerni és megszeretni.

21. 6. Feladataink

A testi egészségnevelés területén:

- Testmozgás
- Étkezés
- Testi higiéné
- Egészségnevelés biológiai alapjai
- Egészségkárosító anyagok és tevékenységek biológiai hatásai.

A mentálhigiénés egészségnevelés területén:

- Helyes önértékelés kialakítása
- Önbecsülés kiépítése
- Stressz kezelése (relaxáció, autogén tréning)
- Gondoskodás lelkünkéről, testünkéről (pihenés, terhelés)
- Segítségkérés (depresszió, anorexia, bulimia, alkohol stb.)
- Környezet hatása

A szociálhigiénés nevelés területén:

- Szexualitás
- Iskolai légkör, értékrend, életrend
- Ritmus: napirend, heti-rend, év rendje
- Terhelés ritmusa (cselekvés, érzelmi, intellektuális)
- Kapcsolatok rendszere (diák-diák, diák-tanár, tanár-szülő stb.)
- Demokratizmus, szabályok, tájékozottság

21.7. Egészségnevelési program

Az iskola szerepe az egészségnevelésben több területre terjed ki:

- az egészségvédelemre vonatkozó modern ismeretek átadása,
- megértetni, hogy az élet és egészség alapvető érték, egészségmegtartási ismeretek elmélyítése
- motiválni a tanulókat egészségvédő magatartás kialakítására,
- segíteni a tanulókat abban, hogy helyes döntéseket hozzanak az életvezetésükben,
- olyan iskolai környezetet teremteni, amely mint élettér biztosítja az egészséges testi, lelki; szociális fejlődést,
- a pedagógusok olyan életvitelt folytassanak, hogy azzal pozitív példaként hassanak a tanulókra,
- megértetni azt, hogy az egészség a szervezet és a környezet közötti kapcsolatból fakad.

Az egészségfejlesztő tevékenység magába foglalja:

- az emberi szervezet működésével és a betegségek megelőzésével kapcsolatos ismeretek bővítését
- az életvezetéssel kapcsolatos ismeretek bővítését és az életvezetéssel kapcsolatos tudás fejlesztését
- az egészségügyi szolgáltatások igénybevételével összefüggő kompetenciák fejlesztését

21.8. Az iskolai egészségnevelés módszerei és szinterei:

Az iskola feladata, hogy minden tevékenységével szolgálja a diákok egészséges testi – lelki – és szociális fejlődését. Megvalósításban együtt kell, hogy működjenek az osztályfőnök, szaktanárok, iskolaorvos, testnevelő, egészségneveléssel foglalkozó szakember.

Az iskolai egészségnevelés módszerei elsősorban részvételen alapuló oktatási

technikák. Az iskola valamennyi tevékenységi körébe be kell épülni az egészséges életmód szempontjából lényeges területeknek.

Ezek közé tartoznak:

- önmagunk és egészségi állapotunk ismerete
- tanulási technikák, tanulási környezet kialakítása
- idővel való gazdálkodás fontossága
- személyes válsághelyzetek felismerése, megoldási stratégiák ismerete
- a betegség megelőzése (prevenció) és a gyógyulást segítő magatartás
- személyi higiénia, testi – lelki egészség
- környezeti ártalmak ismerete
- egészséges táplálkozás, élelmiszerbiztonság
- testedzés, mozgás, helyes testtartás
- szenvedélybetegségek okai, elkerülési stratégiák
- szexuális felvilágosítás, családtervezés alapjai

Az iskolai egészségnevelés eszközei, színterei:

- tanórák (a tanulók aktivitását növelő, új pedagógiai módszerek megismerése és alkalmazása)
- osztályfőnöki órák (kapcsolódás más szervezetek, intézmények programjaihoz)
- kötelező iskolaorvosi vizsgálat, állapotfelmérés (félévente egyszer, szeptember-február)
- osztálykirándulások, táborok
- egészségügyi előadások, egészségfejlesztés szemléletének terjesztése
- média, iskolaújság, faliújság (aktuális témák nyomon követése, önálló feldolgozása)
- mindennapi testedzés igényének kialakítása (tömbösített testnevelés, sportprogramok, sportnapok)

21.9. Az egészségnevelés célja:

- Segítse a tanulókat a testi és a lelki egészség harmóniájának megteremtésében, az egészséges életmód kialakításában és megtartásában.
- Fejlessze az életvezetési képességeket.
- Fejlessze a tanulók felelősségérzetét egészségük megőrzéséért.
- Készítse fel a tanulókat a stressz-hatások feldolgozására.
- Segítse elő a környezeti- és egészség-tudatosság erősödését.
- Valósítsa meg a mindennapi testedzést.
- Terjedjen ki a mentálhigiénés nevelésre is.

21.10. Területei:

Egészségmegőrzés a helyes életmód kialakításával:

- mozgás, rendszeres testedzés, játéklehetőség
- helyes táplálkozási szokások kialakítása
- öltözködés, higiénia, tisztálkodás
- ésszerű napirend kialakítása
- egészségkárosító szenvedélyek (drog, alkohol, cigaretta) elkerülése
- Szűrővizsgálatok: pl: gerincvizsgálat, szemészet, fogászat, stb.
- Egészségnevelési nap, verseny szervezése

21. 11. Példamutató iskolai hatások:

- termék, folyosók, udvar, élő sarok kialakítása
- a pedagógusok, a dolgozók példamutatása
- ösztönzés az egészséges életmód napi gyakorlattá tételében: pl.: otthoni torna, reggeli elfogyasztása, az évszaknak megfelelő öltözködés, stb.,
- az iskola által biztosított étkeztetés étrendjére való odafigyelés, pl.: az étrend összeállításában való részvétel,

21. 12. Kötelező tanórai keretben végzett egészségnevelés

- Tantárgyakba beépített egészségnevelés: osztályfőnöki óra, testnevelés óra, biológia óra stb.
- Kirándulások
- „Egészségnapok”

A tanulókat különböző mértékben érintő, tanórán kívüli elemek

- Szakkörök
- Egészségnevelési akciók
- Nyári táborok
- Előadások, kiállítások
- Rendszeres túrák, kirándulások

21.13. Mindennapi testedzés megvalósítása:

- testnevelési órákon
- szervezett úszásoktatásban való részvétellel
- napközi otthonos foglalkozásokba beillesztve, pontos terv szerint
- szabadidőben rendszeres sportfoglalkozások keretében
- diáksport egyesület működtetésével
- egy-egy sportágnak az iskolában helyet adva (pl.: kosárlabda, küzdősport) biztosítva a tanulók szervezett sportolási részvételét
- sporttáborok szervezése
- sportversenyek lebonyolítása
- családi sportnap szervezése
- A diáksport révén diákjaink bekapcsolódnak a különféle versenyekbe: a Diák Sportszövetség által kiírt városi, megyei, országos versenyekbe, a diákolimpiába, a különféle iskolai kupa-küzdelmekbe.

21.14. Alkalmazott módszerek:

- játékok
- riport
- közösségépítés
- művészetek
- programok
- projektek

21.15. Az egészségnevelés megvalósításában résztvevők partnerek:

Belső résztvevők:

- pedagógusok,
- iskolaorvos,
- védőnő

Külső partnerek:

- Gyermekjóléti Szolgálat,
- Családsegítő szervezetek, Nevelési Tanácsadó,
- Sportlétesítmények vezetősége,
- Szakrendelők

22. A tanulók fizikai állapotának mérése

A közoktatásról szóló törvény 45.§ (5) kimondja, hogy „az általános iskolában, középiskolában és szakiskolában évente két alkalommal, ősszel és tavasszal gondoskodni kell a tanulók fizikai állapotának méréséről.

Az általános fizikai teherbíró képesség mérése során feltérképezhetők az egyes képességek területén mutatkozó hiányosságok. E hiányosságok feltárása, a tanulók életmódjának ismerete kiindulási alapul szolgál mind az egyéni, mind a közösségi fejlesztő, felzárkóztató programok elkészítéséhez, lehetőséget biztosítva az egészségileg hátrányos helyzet megszüntetésére, az általános fizikai teherbíró képesség fokozatos fejlesztésére, a szükséges szint elérésére, megtartására.”

A tanulók fizikai állóképessége és teljesítménye szoros kapcsolatban van egészségi állapotukkal, ez indokolja a mérések fontosságát.

A törvény által megszabott kötelezettség végrehajtásának megkönnyítésére az Oktatási Minisztérium által felkért bizottság a tanulók fizikai és motorikus képességének mérésére alkalmas tesztet állított össze („útmutató a tanulók fizikai és motorikus képességeinek méréséhez” OM 2000), melyet mi is alkalmazunk, mert:

1. egyszerűek,
2. kevés szerigényűek, és bárhol végrehajthatók,
3. mutatják a tanulók fizikai felkészültségének mértékét.

A mérések tanévi ütemezését az OM kiadvány felhasználásával a testnevelő tanárok tervezik, szervezik és végzik is a méréseket.

23. Környezeti nevelési program

23.1. Helyzetelemzés, helyzetkép, az iskola bemutatása

Tárgyi feltételek

Iskolánk Kőbányán, családi házas, parkos övezetben, 5000 m² udvarral (játzó – és sport udvar) körülvevett, 2006-ban teljes körűen felújított, modernizált, kiváló tárgyi adottságokkal rendelkező iskolaépületben működik (tanterem, szaktanterem: számítástechnika labor-természettudományi szakterem és szertár, tornaterem, étterem, orvosi szoba, stb.). Elhelyezkedésének köszönhetően tömeg- és egyéni közlekedéssel egyaránt jól megközelíthető.

A szüneti felfrissülésre a közlekedő folyosó, aula, sportudvar és játzó udvar áll rendelkezésre. A kedvezőbb térérzetet és használhatóságot úgy érzük el, hogy a folyosókat tantermenként dekorációval is szakaszokra bontjuk.

Fontos, hogy a családban kialakított higiénés szokásokat megerősítsük és fejlesszük. Ehhez a feltételeket megteremtettük a hideg-melegvízes fürdőszobaszerű mosdókkal. Környezetünk tisztaságának megóvására gondot fordítunk, hogy a rend megőrzésének, visszaállításának igénye szükségletként jelentkezzen mindnyájunkban. A gyerekek a napi takarításban önkéntesen feladatot vállalnak.

A tanterem berendezésénél törekedtünk a korszerű, ergonomikus és időtálló és esztétikus berendezés kialakítására, melyben a különböző tevékenységek terei könnyen átalakíthatók (tanulásszervezési módok, játék, stb.)

Fontosnak tartjuk a harmonikus színvilág megteremtését, mert az esztétikai nevelés mellett döntően befolyásolja a személyiség pszichikai állapotát.

A növények - élősarkok jelenléte, gondozottságuk mértéke jellemző neveltségi szintmutató.

A dekorációnak fontos szerepe van a nevelési koncepcióban. Feladatuk alapján elkülöníthető információt közlő, tárlat funkciót betöltő és értékelést szolgáló dekorációs elemekre.

Összességében megállapítható, hogy tanítványaink jól érzik magukat iskolai környezetükben, melyet sajátjuknak tekintenek, ami az állagmegóvásban közvetlen módon jelentkezik.

23.2. Erőforrások

Nem anyagi erőforrások

A környezeti nevelési munkánk céljainak eléréséhez elengedhetetlen feltétel, hogy az iskolai élet résztvevői egymással, valamint külső intézménnyel, szervezetekkel jó munkakapcsolatot alakítsanak ki.

23.3. Iskolán belüli és azon túli együttműködés

Iskolán belüli együttműködés

Tanárok:

Az iskola minden tanárának feladata, hogy környezettudatos magatartásával, munkájával példaértékű legyen a tanulók számára. Ahhoz, hogy az iskolai környezeti nevelés közös szemléletben valósuljon meg, fejlesztenünk kell a szakmai munkaközösségek együttműködését. Az új kollégák munkáját a tapasztaltabb kollégák tanácsokkal segítik.

Tanulók:

Az iskola minden tanulójának feladata, hogy vigyázzon környezetére és figyelmeztesse társait a kulturált magatartásra. Ebben kiemelkedő feladata van az osztályközösségeknek, valamint a környezet védelme iránt különösen érdeklődő és elkötelezett tanulókból álló diákcsoportnak.

Tanárok és tanulók:

A tanulók a környezeti témákkal kapcsolatos ismereteiket a tanáraikkal való közös munka során tanórai és tanórán kívüli programok keretében sajátítják el. A tanulók és tanárok együttműködése nélkülözhetetlen a környezetbarát iskolai környezet létrehozásában és megőrzésében is.

Nem pedagógus munkakörben foglalkoztatottak:

Az iskola adminisztrációs és technikai dolgozói munkájukkal aktív részesei környezeti nevelési programunknak. Az iskolai adminisztráció területén fontos feladatunk, hogy csökkentsük a felesleges papírfelhasználást (pl.: féoldalas papírlapok használata, kicsinyített és kétoldalas fénymásolás, digitális információáramlás.) Példamutató, ha a tanulók látják, hogy az iskola épületének takarítása során környezetkímélő, az egészségre nem ártalmas tisztítószeret használunk.

Szülők:

Az iskolai környezeti nevelés területén is nélkülözhetetlen a szülői ház és az iskola harmonikus együttműködése. A szülők előadások tartásával, anyagi támogatással, külső erőforrások felkutatásával tevékeny részt vállalnak a programok megvalósításában. Iskolán kívüli együttműködés

Fenntartó:

Mivel a fenntartó határozza meg az általa fenntartott intézmények profilját és költségvetését, ezért a fenntartóval való kölcsönös együttműködés – az iskola egész életén belül – a környezeti nevelési programunk megvalósítása szempontjából is fontos. Célunk, hogy a fenntartó a kötelező támogatáson túl is finanszírozza az iskolai környezeti nevelési programot.

Együttműködés külső szervezetekkel

Hivatalos szervek:

Javaslataikra, véleményükre építeni kívánunk az iskolai környezet kialakításában.

Kerületi oktatási intézmények, Önkormányzatok, civil szervezetek:

Együttműködés különböző akciókban.

Környezeti neveléssel is foglalkozó intézmények:

A tanórai és tanórán kívüli környezeti programot színesebbé és tartalmasabbá teszi a különböző intézmények meglátogatása. Iskolánk számára ilyen szempontból kiemelkedően fontosak a múzeumok, az állatkertek és a nemzeti parkok, víz- és szennyvíztisztító telep, szeméttégető, stb.

Hivatalos szervek:

A hivatalos szervek egyik feladata annak ellenőrzése, hogy környezetvédelmi és egészségügyi szempontból megfelelően működik-e az iskola. Javaslataikra, véleményükre építeni kívánunk az iskolai környezet kialakításában.

Anyagi erőforrások

Költségvetés:

Az iskolai költségvetésből olyan felújításokat kell végezni, amelyek a környezetbarát és kulturált környezet megteremtését, továbbá a környezetkímélő működtetését szolgálják.

Pályázatok:

A pályázatok figyelését az ezzel megbízott személy végzi. A folyamatos követés lehetővé teszi a lehetőségek maximális kihasználását.

23.4. A környezeti nevelés célja:

Alapelvünk, hogy a tanárok, a tanulók együttműködése nélkül nem lehetünk sikeresek.

A környezet egységének megértetése és elfogadása olyan neveléssel érhető el, mely a kultúraterületek együttesével (mítosz, művészet, tudomány, technológia) az egészről; a környezetről (kozmosz, természet, társadalom, ember) szól, és az egész személyiségre (kíváncsiság, képzelet, érzelem, értelem, kreativitás) hat, ezáltal alakul ki olyan gondolkodási és cselekvési kultúra, mely ismeri és tiszteletben tartja a környezetét.

Cél, jövőkép:

Iskolánk feladatának tekinti, hogy tanulóink a felnőtt létükre megfelelő ismeretekkel, készségekkel és szemlélettel rendelkezzenek, hogy ne csak saját pillanatnyi érdekeik szerint, hanem a Föld egészségének fennmaradása érdekében cselekedjenek.

Ennek eléréséhez a következő célok megvalósítását tartjuk szem előtt az iskolai élet valamennyi színterén, valamennyi tevékenységünket áthatva:

Általános célok, értékek:

- az egyetemes természetnek (a Világegyetem egészségének), mint létező értéknek tisztelete és megőrzése, beleértve az összes élettelen és élő létezőt, így az embert is, annak környezetével, kultúrájával együtt,
- a Föld egészséges folyamatainak visszaállítása, harmóniára törekvés,
- a bioszféra és a biológiai sokféleség megőrzése,

Pedagógiai célok, értékek:

- az általános célokra vonatkozó érték- és szokásrendszer érzelmi, értelmi, esztétikai és erkölcsi megalapozása
- az ökológiai gondolkodás kialakítása, fejlesztése
- rendszerszemléletre nevelés
- holisztikus és globális szemléletmód kialakítása
- fenntarthatóságra nevelés, az elveivel való azonosulás elősegítése
- a környezetetika hatékony fejlesztése
- érzelmi és értelmi környezeti nevelés
- tapasztalaton alapuló, kreatív környezeti nevelés
- tolerancia és segítő életmód kialakítása
- a környezettudatos magatartás és életvitel kialakulásának segítése
- az állampolgári – egyéb közösségi – felelősség felébresztése
- az életminőség fogyasztáson túlra mutató alkotóinak keresése
- az egészség és a környezet összefüggéseinek felismertetése
- a helyzetfelismerés, az ok – okozati összefüggések felismerése képességének kialakítása, fejlesztése
- problémamegoldó gondolkodás, döntésképesség fejlesztése
- globális összefüggések megértése iránti igény felkeltése

23.5. A környezeti nevelés szinterei:

“Minden tudás csak akkor bír beccsel, ha cselekvésre képessé tesz”

(Eötvös József)

Alapvető célunk, hogy a tanuló a tanulási folyamat aktív résztvevője legyen, ennek során a tanár segítségével átélje a felfedezés, a megismerés és a tudás örömeit.

Célunk elérése érdekében szükséges a megfelelő motiváció és a változatos, korosztályhoz és egyéniséghez illő munkamódszerek alkalmazása.

A környezeti nevelés számos munkaformája kimozdítja a tanulót a hagyományos tanórai szerepéből. Olyan tevékenységeket is kínál, amelyek során, a tanórákon háttérbe szorított képességeit is gyümölcsoztetheti.

E programok a közösségfejlesztésnek is kiváló színterei. Mindebből következik, hogy a környezeti nevelés alkalmas lehet a tanulási kudarccal, beilleszkedési problémákkal küzdő gyerekek fejlesztésére.

A tantervek tartalmazzák az adott tantárgy környezeti nevelésének céljait és feladatait, valamint a helyi környezeti értékek bemutatását.

Fontosnak tartjuk, hogy a diákjaink komoly elméleti alapokat szerezzenek, mert véleményünk szerint így lehet csak okosan, átgondoltan harcolni a környezet megóvásáért.

A tanórákon hozzárendeljük az adott témákhoz a megfelelő környezetvédelmi vonatkozásokat. Az óra jellege határozza meg, hogy melyik problémát hogyan dolgozzuk fel. Kiemelt helyet kapnak a hétköznapi élettel kapcsolatos vonatkozások.

Különböző interaktív módszereket használva adjuk át az ismereteket, de jelentős szerepet kap az önálló ismeretszerzés is. A szemléltetés hagyományos, audiovizuális és informatikai lehetőségeit is felhasználjuk, alkalmazzuk.

Növelni kell tanulóinkban a környezeti tudatosságot és annak felismerését, hogy a gazdasági, a társadalmi, a politikai és az ökológiai jelenségek kölcsönös függésben és kölcsönhatásban vannak mind a városi, mind a falusi környezetben.

Biztosítani kell minden tanulónk számára a környezet védelméhez és megőrzéséhez szükséges tudást, ismereteket, értékrendet, attitűdöt és készségeket megszerezhesse. Meg kell teremteni a környezettel kapcsolatos új típusú magatartás és életvitel mintáit.

Feladatunk a mindennapi iskolai élet „fizikai” és szellemi környezetének átalakítása a környezeti nevelési program szellemében. Fontos megtervezni az iskola mindennapi életének ezernyi mozzanatát, és azt, hogy ezeken keresztül hogyan válhat az iskola környezet - barátta, miképpen alakíthatja az ott dolgozók és tanulók életmódját környezet-tudatosabbá, ehhez járulhatnak hozzá az alábbiak:

- anyag- és energiatakarékos iskolaüzemeltetés
- termek, folyosók és az udvar zöldítése, a tantermek, folyosók organikus díszítése,
- a bútorzat ergonomiai megfelelése,
- az on-line újságunkban külön rovat a környezetvédelemről
- környezetvédelemmel, természetvédelemmel kapcsolatos programok szervezése
- megismertetjük és gyakoroltatjuk tanulóinkkal azokat a környezet megóvásához szükséges képességeket és készségeket, amelyek a természeti és a társadalmi környezet zavartalan működését elősegíthetik
- a használt elemek, akkumulátorok, üdítő palackok gyűjtése,
- tanáraink jegyzeteiket, segédanyagaikat lehetőség szerint elektronikus formában bocsátják a tanulók rendelkezésére,
- a tanórákon írásvetítőt, projektort használhatnak az előadóterekben,
- a tanórákra, vizsgákra való felkészülést, tanárokkal való kapcsolattartást internet,

intranet használata biztosítja;

- tanáraink a feltétlenül szükséges fénymásolt anyagokat gazdaságos módon és újrahasznosított papírra nyomtathatják.

Hagyományos tanórai keretben

A tantervek tartalmazzák az adott tantárgy környezeti nevelésének céljait és feladatait, valamint a helyi környezeti értékek bemutatását.

Tanórán kívül

- Vetélkedők, tanulmányi versenyek: az érdeklődő, ambiciózus tanulókat ösztönözzük arra, hogy vegyenek részt helyi, regionális és országos versenyeken.
- Tanulói pályázatok: Feladat egy környezetvédelmi téma önálló kutatásra, feldolgozásra. A tanulók motiválása történhet kiírásával, a legjobb munkák díjazásával. A születendő munka formája sokféle lehet: szakmai dolgozat, rajz, fotó, film, interjú, irodalmi alkotás.
- Téma nap
- Tábor: az érdeklődők számára nyári tábort szervezünk az évente meghatározott helyszínnel.
- Akciók: különböző gyűjtéseket (elem, papír, ped-palack) szervezése.
- Kiállítások rendezése jeles alkalmakra.

23.6. Módszerek

A nevelőtestület és az intézményvezető döntése alapján a pedagógiai programunk tartalmazza az iskolában alkalmazott sajátos pedagógiai módszereket, beleértve a projektoktatást is.

A projektoktatás során a témaegységek feldolgozása, a feladat megoldása a tanulók érdeklődésére, a tanulók és a pedagógusok közös tevékenységére, együttműködésére épül a probléma megoldása és az összefüggések feltárása útján.

Célunk a környezeti nevelés szempontjából kiemelkedő jelentőségű élmény- és tevékenység alapú, érzékenyítő, interaktív módszerek minél sokoldalúbb alkalmazása.

Szempontok a módszerek kiválasztásakor:

- alapvetően pozitív szemléletet tükrözzenek
- az érzelmeken át hassanak
- alkalmazkodjanak az életkori sajátosságokhoz
- a személyes megtapasztaláson alapuljanak
- együttműködésen alapuljanak
- a lakóhelyi vagy közeli konkrét példára alapozzanak, kötődjenek a napi élethez

Játékok

- Szituációs
- Memóriafejlesztő
- Kombinációs
- Érzékelést fejlesztő
- Ráhangolást segítő
- Bizalomerősítő
- Kapcsolatteremtést segítő
- Drámapedagógiai

Modellezés

- Hatásvizsgálatok
- Rendszermodellezés
- Előrejelző
- Működő modellek készítése, elemzése

Riport módszere

- Kérdőíves felmérés
- Direkt riportok
- Fotóriport

Projekt módszer

Analízis – akció projektek

Terepgyakorlati módszerek

- Terepgyakorlatok
- Táborok
- Térképkészítés
- Egyszerű megfigyelések
- Célzott megfigyelések, mérések

Aktív, kreatív munka

- Természetvédelmi és fenntartási munkák
- Rekonstrukciós munkák
- Madárvédelmi feladatok
- Szelektív hulladékgyűjtés
- Rend- és tisztasági verseny

Közösségépítés

Csoportszervezés a környezet-egészségügyi nevelés érdekében

Művészi kifejezés

- Vizuális művészet a környezeti nevelésben
- Irodalmi alkotások
- Zeneművészet
- Fotóművészet
- Táncművészet
- Népművészet
- Esztétikai érzékenység és élmény fejlesztése
- A tanulók önkifejezése a művészetek nyelvén

Záró rendelkezések

A pedagógiai program hatálybalépése és felülvizsgálata

Jelen átdolgozott pedagógiai program a 2017. február 1-jétől lép életbe. A pedagógiai program felülvizsgálatára sor kerül jogszabályi előírás alapján, illetve jogszabály-változás esetén, vagy ha módosítását kezdeményezi az intézmény nevelőtestülete, a diákönkormányzat, a szülői munkaközösség. A kezdeményezést és a javasolt módosítást az igazgatóhoz kell beterjeszteni. A pedagógiai program módosítási eljárása megegyzik megalkotásának szabályaival.

Az intézményben működő egyeztető fórumok nyilatkozatai

Székhely – Budapest, 1139 Hajdú utca 18-24.

A pedagógiai programot a szülői munkaközösség .....év.....hó.....napján tartott ülésén megtárgyalta, és véleményezte.

Kelt: Budapest, ...év.....hó.....nap

.....

a Szülői Tanács vezetője

A pedagógiai programot a nevelőtestület .....év.....hó.....napján tartott értekezletén elfogadta.

Kelt: Budapest, ...év.....hó.....nap

.....

Hitelesítő nevelőtestületi tag

.....

Hitelesítő nevelőtestületi tag

Az intézményben működő egyeztető fórumok nyilatkozatai

Telephely - Budapest 1105 Cserkesz utca 10-14.

A pedagógiai programot az intézmény diákönkormányzata .....év .....hó.....napján tartott ülésén véleményezte, melyet aláírással tanúsítok.

Kelt: Budapest, ...év.....hó....nap

.....

diákönkormányzat képviselője

A pedagógiai programot a szülői munkaközösség .....év.....hó.....napján tartott ülésén megtárgyalta, és véleményezte.

Kelt: Budapest, ...év.....hó....nap

.....

a Szülői Tanács vezetője

A pedagógiai programot a nevelőtestület .....év.....hó....napján tartott értekezletén elfogadta.

Kelt: Budapest, ...év.....hó....nap

.....

Hitelesítő nevelőtestületi tag

.....

Hitelesítő nevelőtestületi tag

Székhely + Telephely

A pedagógiai programot jóváhagyom.

Kelt: Budapest, ...év.....hó....nap

.....

Főigazgató

A pedagógiai programot az intézményt fenntartó Prizma Oktatási és Kulturális Alapítvány jóváhagyta.

Kelt: Budapest, ...év.....hó....nap

.....

Az alapítvány elnöke